ኤርትርያ ሓዳስ

ዐስር-ሐቱ ሰነት ዕልብ 40 | ኣርቡዕ 26 ሰብተምበር 2018 | ዐውል 2.00 ነቅፋ

ሳወ፡ ሰሚናር እግል አንፋር 32 ደውረት ክድመት ወጠን

ብንየት ሀውየት ወጠንየት፡ ኦሮ ግም ለከድም እለ ወለብዕድ ህዬ ለለአመሸሸ ምነ እንዴ ኢትገብእ፡ ክል ግም እግል ልረብየ ለወጅቡ ዳይ ክምተ፡ ቃእድ ዓም ሀይአት አርካን ቀዋት ድፋዕ ኤርትርየ ጀነራል ፍሊጶስ ወልዴዮውሃንስ ሸርሐ።

እት ዮም 23 ሰብተምበር እግል አንፋር 32ይት ደውረት ክድመት ወጠን እተ ወደዩ ሰሚናር፡ ዐመልየት ብናእ፡ ብንየት ተሕትየት እት መጃል ገሮብ ወሰያሰት እበ ከሰሰ መፍሁም ርሒብ ለቀደመ ጀነራል ፍሊጶስ፡ እብ ዐውል ሕሩያም መዋጥኒን ለትረከበት ሕርየት እግል ትትሐፈዝ ወሰያደተ እግል አድመኖት፡ ዋጅብ ተዕሊም ወምህነት ለተዐንደቀ፡ እግል ክሉ እሕትማላት እብ ፈዘዓት ለጋብህ፡ እብ ናይ ሕበር ፈህም ለልትወጀህ መዋጥን ብቀዐ ክም ለአትሐዜ ወደሐ።

ዲብለ ታሪክ ተጠውር ድወል ወናይ ሕበር ተጃርብ ገባይል እብ ተፋሲል ለትሸርሐ እቱ ሰሚናር፡ ጀነራል ፍሊጶስ፡ ደማን ወአተላላይ ወጠን ወሸዐብ እግል አከዶት፡ እት ሩእየት ዋድሐት ለለአምን ወውሕደት ለዕላመቱ ፋዝዕ፡ ሐዳረት ለቡ ፍክር ለመልክ፡ ክምሰልሁመ ዕልም ለዕላመቱ ሻብ ፋርስ፡ ምስል ድቁብ እቅትሳድ ወዴሸ ሀለዮት ለሔሰ ሕርያን መንበሮ ክምቱ አፍህመ።

“ሩእየት ወጠን እግል አከዶት፡ ድቁብ ሰዋትር ሰያሰት፡ ዐስከርየት፡ ዲፕሎማስየት ወዓዳት መዳፌዐት ለአትሐዜ” ለቤለ ቃእድ ዓም ሀይአት አርካን ውዛረት ድፋዕ ኤርትርየ፡ ሸባባት እንዴ አማደደው ወጠንያይ ዳዮም እግል ኢልሰርግሎ ለገብእ ለትፈናተ አሸካል ዋይዲባት፡ እብ ፈዛዐት እግል ልጋብህዎ ክምሰል ወጅብ ሐበረ።

ሸባባት እት ወጠንያይ በራምጅ ዐማር ወመዳፌዐት ተረት ዛይደት እግል ተሀሌ እሎም፡ ጀዋንብ ሐዋን እግል ለአሌሉ፡ ለፈዳብ ምኑ እቱ እግል ለሓፍዞ፡ አብካት እግል ልታይኖ፡ ፈርሀት ህዬ፡ እብ ፈዛዐት እግል ልጋበሆ ክምሰል ወጅብ ለሸርሐ ጀነራል ፍሊጶስ፡አደቀቦት መትነዛም ሸባባት፡ አደቀቦት ጅብሀት ሸዕብየት፡ አደቀቦት ጅብሀት ሸዕብየት ህዬ አከዶት ዓዳት ሸዐብ ኤርትርየ ሰበት ቱ፡ ፈዛዐት ወመትነዛም ሸባን እንዴ ትደቀበ ንየት ወሩእየት ሸዐብነ ወደሖት መስኡልየት ናይ ክል መዋጥን ክምቱ አፍህመ።

ቃእድ ዓም ሀይአት አርካን ቀዋት ድፋዕ ኤርትርየ ጀነራል ፊሊጶስ ወልዴዮውሃንስ እት ደንጎበ፡ ፈድ'ለ እግል መስለሐት ሸዕቡ ለለአስተሸህድ ወእማንት ሹሀዳሁ እብ ፍዕል ለለአተምም ሻብ፡ ኤርትርየ ሰያደተ እንዴ ተሐሸመት፡ ሸዕበ እብ ሐበን ለነብር እተ እግል ትግበእ ክም ቀድረት እት ሸሬሕ፡ ሄራር ሐሸሞት ሰያደት ወአከዶት እቅትሳድ ሕርየት ሐቴ ዶል እንዴ አከድካሁ እንዴ ሰከብከ ለተአማድድ እቱ ሰበት ኢኮን፡ አግማም ክም ዓዳት እግል ልውሮሰ ለትወጅብ ዐመልየት ክም ቱ አብረሀ።

ደረሰ አንፋር 32ይት ደውረት ክድመት ወጠን እተ ሀበዉ ኣራእ፡ እት ለትፈናተ አውካድ ለልትሀየብ መሓደራት እት አደቀቦት ፈህሞም ወፈዛዐቶም ተረት ዛይደት ክምሰልቡ እት ሸረሐ፡ እት ሳዋ ሌጠ እንዴ ኢገብእ፡ አስክ እት ብዕድ መዳርስ ወኩልያት እብ መትሐሳር እግል ልትሸቄ እሉ ትፋነው።

ምዴርየት ባርንቶ ኣካለ እት ሓለት ሰኔት ሀለ

እት ምዴርየት ባርንቶ እበ ዐለት ከረም ቅዝር ወጅህድ ሐረስቶት፡ እት 10 አልፍ ሄክታር ለትዘረአ ብልቱብ፡ ማሼለ ወሰምሰም እት ደማን ለበ ደረጀት ክምስለ በጽሐ፡ እት ዮም 20 ሰብተምበር ታየኖት ለወደው መኤምረት ሐርሰ ወአንፋር እዳረት ሐበረው።

እት እዳራት ደዋይሕ፡ ዳሴ፡ ዐናጉሉ፡ ፎዴ፡ ኩሉኩ፡ ኮና፡ ከርካሻ፡ ሶሶና፡ ሲሲማ፡ ኣምታ ወኣሸቲ ሐቀለ ገአት ዘያረት፡ ሙዴርለ ምዴርየት አሰይድ ኣውሬልዮ ጃኮሚኖ፡ ለብጽሕት ህሌት ደረጀት፡ ፍገሪት ናይለ ቀደም እለ እብ አትመቃረሐት ሰብ-ምህነት ሐርሰ ወሐረስቶት ለገአ ጅህድ ወራታት ሕፍዘት ማይ ወትርበት ክምቱ እት ሸሬሕ፡ ኣካሎም አስክ ለኣቱ መታበዐት ሰኔት እግል ሊደው ትፋነ።

መስኡል ውሕደት ዐማር እቅትሳድ አሰይድ ሄኖክ ጸጋይ እብ ተረቱ፡ እበ ገአ ታየኖት፡ ለኣካል እት ደረጀት ሰኔት ክም ልትረከብ ወእክል አስክ ለኣቴ መታበዐት ትሉሊት እግል ትግበእ እሉ ትወሰ።

መስኡል መክተብ ውዛረት ሐርሰ እት ምዴርየት ባርንቶ አሰይድ ሙብረህቶም ገብረሂወት ህዬ፡ ቀደም እለ ለገአ ወራታት ሕፍዘት ማይ ወትርበት ክምሰልሁመ እግል ሐረስቶት ለትሀየበ ተእሂል ወእብ ፈድለ ትረከበት ከረም ቅዝር እተይ ዮም ዓመት ብርኩት እግል ልግበእ ሰእየቱ ሸርሐ።

ሐረስቶት እብ ተረቶም፡ ግረ እለ እት ወራታት ሕፍዘት ማይ ወትርበት ዝያድ እንዴ ከድመው እተዮም እግል አበርከቶት እብ መትሰባል ክም ከድሞ አከደው።

ሐልሐል፡ መሓደረት እት ሕቁቅ አጀኒት ትትሀየብ

እት ምዴርየት ሐልሐል፡ እት ሰማን እዳረት ደዋዬሕ ለከድመ ልጃን ሕቁቅ አጀኒት እት ረበዮት ወመርዒት አጀኒት ለረከዘት መሓደረት ተሀየበቶም።

መስኡል ፍሮዕ ውዛረት ዐመል ወደማነት እጅትማዕየት አቅሊም ዐንሰበ አሰይድ ግርማይ ቡኽረጼን፡ እት አሳስያይ ሕቁቅ አጀኒት፡ ረበዮት ወመርዒት አጀኒት፡ ሸነኮት ዐዋዲ ዴራይ፡ ክምሰልሁመ ህዳን ስ'ነት አዳም ለኢበጽሐየ እቱ ተውዴሕ ቀደመ።

ሙሸተርከት፡ እት አግቡይ ወራታትለ ልጃን፡ ለሳድፍ መታክል ወአግቡይ ባልሑቱ፡ ኢመትከምካም ደገጊት እት ዳፈያት ሕቁቅ አጀኒት ለቡ መሻክል፡ ክምሰልሁመ ኢመትሐሳር ዋልዴን እት አህምየት ተዕሊም ውብዕድ እተ ልብል አርእሰ ሀድገው።

ሙዲር ምዴርየት ሐልሐል አሰይድ ሓምድ መሐመድዐሊ እብ ተረቱ፡ ልጃን ሕቁቅ አጀኒት ምስል ሰካን ዐላቀት ትርድት እንዴ ኸልቀየ ጎማት እግል ለሀበ፡ ዓይላት ህዬ ለበን አርዛቅ እብ ዋጅብ እንዴ ፈህመየ እት መሳልሐን እግል ለአውዕላሁ አትፋቀደ።

እብ ጀሀት ብዕደት፡ ፍሮዕ ውዛረት ዐመል ወደማነት እጅትማዕየት አቅሊም ዐንሰበ፡ እት ዮም ሐቴ ጁላይ እበ ዘልመት ዝላም መደረት ለጀሬት እተን 160 ዓይለት እዳረት ደዋዬሕ ረህዩ ሰዳይት ሀይብ እት ህለ፡ እት ብዕድ ድዋራትመ ሕድ ለትሸብህ ሰዳይት ክም ገብእ ሕቡር ህለ።

ከረን፡ ተእሂል እዳረት ማይ ልትሀየብ

ፈሬዕ ሐርስ ወአርድ አቅሊም ዐንሰበ፡ ዲብ ንዛም ከደማት ለረከዘ ተእሂል ነዘመ።

ለምን 18 - 20 ሰብተምበር ዲብ መዲነት ከረን ለትሀየበ ተእሂል፡ እብ ዓመት ዲብ አግቡይ ጽብጠት ወመትነፋዕ፡ እዳረት ማል፡ ልጅነት ማይ ወሰፋየቱ ረአይ ወተፍኪር ሕበር እንዴ ትጅመዐ፡ ተጃርብ እግል ልትባደሎ አርድየት ለለአጠፍሕ ቱ።

ሙዲር ዓም ናይለ ፈሬዕ አሰይድ ባህተ ቴድሮስ፡ ዲብ አስምዐየ ከሊመት፡ ዱሉሊት ለህሌት ብንየት ትሕትየት ማይ ወመቅርሑ፡ አግቡይ ጽብጠት እተዩ ወመትነፍዖቱ ለከሰሰ ተውድሕ ሐቆ ሀበ፡ ለደርሰው ለከሰበው አምር እብ ዋጅብ ዲብ አርድየት እግል ልትነፍዖ እቡ ወፍዓልየቱ እግል ልታብዖ ወልራቅቦ አትፋቀደ።

ምን ፈሬዕ ማይ አቅሊም ዐንሰበ፡ አሰይድ ዘርኤ ወልደትንሳኤ እብ ጀሀቱ፡ መትነፋዕ ወአግቡይ ጽብጠት ማይ፡ ዕላቀት ማይ ወመትነፋዐት፡ ሓለት ደማነት ለቡ ማይ፡ አህምየት ሐን አርድ ለህለ ማይ ወዓያኑ፡ እተክምሰልሁመ ፈዓልየት መሸሩዕ ማይ እግል ትተብዖ ለበ ጋራት እበ ከሰሰ ሐብሬ ፋይሐት ሀበ።

ሙሽተርከት እግል ኤሪነ እተ ሀበው ረአይ፡ ለተእሂል ዲብ መፍሁም አግቡይ መትነፊዕ፡ ምን ማይ ለልትረከብ እተይ እንዴ ዓቤከ ለህለ መሻሬዕ እግል ልትጠወር ለሰዴ አምር ከም ከሰበው እንዴ

ሐበረው፡ ለተሀየበዮም ተአሂል ከም መበገስ እግል ልትነፍዖ እቡ፡ መርጃዕ እግል ልትዳሌ እግሎም ጠልበው።

ዲብለ ሰለሰ አምዕል ለአተላለ ተእሂል፡ መስኡሊን ልጃን ማይ፡ ኬትበት፡ ጼብጠት ማል፡ መስኡሊን ቴክኒክ ወነዳፈት ለብእቶም 45 ነፈር ሹሩካም ዐለው።

ምግብ፡ ሰሚናራት ዓፍየት ወቃኑን

እት አቅሊም ምግብ፡ ፈህም ሙጅተመዕ እት አስባብ ሕማማት ዐደዮ፡ አግቡይ ዐደዮ፡ በሰር ዳፊያት ወመደረቱ እብ ዓመት፡ ኤች.አይ.ቪ/ኤይድስ ህዬ እብ ፍንቱይ እግል ወቀሎት ለአመመ መሓደራት፡ ክምሰለሁመ እት ዳፊያት ጀራይም ለረከዘ ሰሚናራት ልትሀየብ ህለ።

እት 23 ሰብተምበር እተ ገአት፡ ሰካን ሙዲርያት አርበዕቴ አስመረ፡ አኽርየ፡ ገጀረት፡ ጎዳይፍ፡ ቲራቮሎ ወሰምበል ለሻረከው እት መሓደረት ዓፍየት፡ መስኡል ፈሬዕ ዉዛረት ዓፍየት አቅሊም ምግብ ዶ/ር ተስፋይ ሰለሙን እት አስመዐየ ከሊመት፡ ለአግደ ሀደፍ እብ ፈዛዐት ዓፍየት መዋጥኒን አድመኖት ክምቱ ሸርሐ።

እት ልትሰርገል ለህለ ካድም፡ ዶር ሰብ-ሸርከት እብ ዓመት፡ ሜርሐት ደያናት ወወጠንያይ መሓብር ህዬ እብ ፍንቱይ እግል ሊዚድ ትላከ።

እት መናሰበት፡ መስኡለት 3ይ መርከዝ ፖሊስ ካፒቴን ሰምቤላዊት ረደእ እግል ሙሽተርከት እተ ሀበተ ሐብሬ፡ አደቀቦት ዐላቀት ሸዐብ ወፖሊስ አግደ ሸርጥ እግል ዳፊያት አኽጣእት ወጀራይም ክምቱ እት ተአትፋቅድ፡ ሸዐብ እት አምዕላይ ወራታቱ ፋዜዕ ወሕሱር እግል ልግበእ ትወሴት።

ከጥ ነቅፈ- አዱብሐ እብ ኬወ ሰኔ

ምን መዲነት ነቅፈ አስክ አዱብሐ ለትገይሰ እብ ውሒዝ ካርበት ለዐለት ገበይ መዋሰላት እብ ኬወ ሸዐብ ትሰኔ ህሌት።

ለሸቅል፡ ሰካን መዲነት ነቅፈ፡ ዲብለ ምዴርየት ለህለው ሸቃለ ሕኩመት ወአንፋር ዴሽ ሸዐቢ ፡ ዲብ ሳምን ክልኤ አምዕል ዲብ ልትፈረሮ ለአሰነወ ክም ህለው ወኪል ኤሪነ ሐበረ።

ሙሽተርከት ዲበ ሀበው ረአይ፡ እብ ሰበብ ከራብ ገበይ፡ ሐማይም ወዐመሲ ዲብ መአሰሳት ዓፍየት እግል ልብጽሖ ቀድሮ ክም ኢጸንሐው እንዴ ሐበረው፡ ለበራምጅ እግል ልትመም እብ መትሰባል ወመዓወነት ሸቁ ክም ህለው ሸርሐው።

72 ኪሎ-ምትር ለሪመ ገበይ ነቅፈ - አዱብሐ፡ ለበዝሐ ደገጊት ምዴርየት አዱብሐ ዲብ አምዕላይ ወራታተን ለልትነፍዐ እቡ ከጥ ተ።

ኤረትርየ ሓዳስ
ክል አርቡዕ ለትጠ'በዕ ጀሪደት
መዳልያይ።
መሐመድ እድሪስ መሐመድ
ናይብ መዳልያይ።
ኣድም ሳልሕ (አቡሐሪሽ)
ለይ-አውት።
ፋጥና ኣደም
ዘህረ ዐሊ
ተለፎን። 121797
ፋክስ። 127749። ዕ.ሰ.ቡ። 247
ተውዝዕ ጀሪደት።
ተለፎን። 200454
አትአመሮት።
ተለፎን። 125013። ዕ.ሰ.ቡ። 1284

መድሐራት አንፋር ውዛረት እዕላም

እት ቴክኖሎጂ ሐብሬ ጥውር አርባዕ ወሬሕ ለደርሰው አንፋር ውዛረት እዕላም ዮም 20 ሰብተምበር እብ ሸሃደት ትደሐረው።

ለእብ መዓወነት ውዛረት እዕላም ወመአሰሰት ወጠን 'ንቑሕ ደመና' ለትነዘመ ተእሂል፡ ዕላቀት ኮምፕዩተር ወ ሸበከት፡ ዊን ሐብሬ ወአከዶት ደማነተ፡ እዳረት ሰርቨር ውብዕድ አሳሲ በራምጅ ለከምክም ዐለ።

እት መስኡሊን ለትፈናተየ ጅሃት ውዛረት እዕላም ለሐድረወ ዓደት፡ ጌምያይ ቴክኒክ መአሰሰት 'ንቑሕ ደምና' መሀንድስ ተኽለሃይማኖት የማኔ፡ እት አስምዐየ ከሊመት፡ እት ሸቅል ለጸንሐው አንፋር ወቀዮም እግል ለአድሜዕ ለለህይቡ ዶር ቀሊል ክም ኢኮን ሸርሐ።

ሙዲር ጠወሮት መቅደረት አዳም ውዛረት እዕላም አሰይድ ስብሃቱ ክፍሌ እብ ጀሀቱ፡ ለእብ መቅደረት ወጠን ለተሀየበ ተእሂል፡ ዲብ አስነዮት ወጠወሮት ናይለ ቀደም እለ እንዴ ትዳለ ዲብ ሸቅል ለጸንሐ ንዛም ሐብሬ ለሰዴ ክምቱ እንዴ ሐበረ፡ ለደርሰው እብ ሸቅል ወጠወሮት ኖስ እግል ልረሹዱ አትፋቀደ።

ውዛረት እዕላም ዲበ ሐልፈ ወርሕመ፡ ምስል ሰፋረት ጅሁርየት ቻይነ ዲብ ኤረትርየ እንዴ ተዓወነት ለነዘመቱ፡ ዲብ ዐመልየት ተጅተለት ወከደማት እርሳል ተፍዝዮን ወራድዮ ኤረትርየ ለሰዴ ተእሂል እግል 45 ነፈር ውሕዳት ቴክኖሎጂ ሐብሬ ወሀንደሰት ከም ሀበት ልትዘከር።

ለናይ ሰለት ሳምን ተአሂል ወዳሐት ክርን ዲብ እርሳል ሬድዮ ወአህምየተ፡ እርሳል ዲጅታል ዲብ ኤፍኤም ባንድ፡ እርሳል ዲጂታል ወመትመዳድ ተፍዝዮን ወመናፍዑ ወምስሉ ለገይስ መጃላት ለከምክም ዐለ።

ምግብ፡ ተእሂል ሙደርሲን

ፈርዕ ውዛረት ተዐሊም አቅሊም ምግብ፡ እግል ዚያድ 300 ሙደርሲን ወሙሸርፌን መቀደረቶም ለወቅል ተእሂል ሀበ።

ለዲብ አግቡይ አድረሶት ለረከዘ ተእሂል፡ እግል ሙደርሲን፡ እብ ዓመት፡ ዲብ አወላይት ደረጀት ትኛርኘ፡ ሕሳብ፡ ወ እንግሊዝ ለለአደርሶ ህዬ እብ ፍንቲት ለረከዘ ክም ዐለ፡ ዲበ ፈሬዕ መስኡል ድራሰት፡ ሰታት ወተአሂል መምህርማቴስ ስብሃትለኣብ ሐበረ።

ዲብ ገጽ 3 ልተላሌ

ዝክርያት ንእሽ

ዐብደለ መሐመድዐሊ. (መዐልም)

ለወክድ ሰኒ ፍቱይ ወሕሙድ ዐለ። ለአርበዕ ሒን ለዲብ ምድርነ ነሓልፋ ህዬ ነናዩ ዝክርያት ፍንቱይ ቡ። ኣውለት ወቀላቅል እት እምብል እንሰብክ ወእንሳግም ነሓጌ ወነአከርም እቱ ለዐልነ አውካድ ህዬ ዲመ ልትዋሰፍ እግልዩ።

ለዐደልዊታት ሓነ ምስለ ምስለ ሰከኪት አጣልነ ህዬ ደፍአት ሸፍርናቱ። ለእብ ሸዒር ወሸንራይ እንዴ ትገልበበ ዐስተሩ ጀመም ለትብል ምድርነ ህዬ አክለ ቀዳሚቱ ትፋቀድከ ትትሰራበብ ወትትሰፋለል። ለክምሰል ሻሻት ረአስለ ውቁል አድብር እንዴ ትከረ ምን ቃብል እግል ተአቅምት ለልሔጌከ ግየም ምስለ ዲብ መሸንገልነ ለርሆጥጥ አጠብጥ ወእብ ዶልዶሉ ሸሽሕ እት ልብል ምን ዐስተር እት ምድር ዶል እብ ዕራይ ወዶል እብ መታዊት ዶል እብ ሳይራት ወዶልመ ዔዘር ለትሻውጥ ዝላም ከረም ምስለ ምነ ውቁል አድብር ጀጀሕ እት ልብል ለልትካሬ ሸገሪት ወሓይዝ ክሉ ሐቴ ከእብ ሰፈተ ልትዋሰፍ እግልዩ።

ቶናይ እማት ናይድ ወዔሻት እማት እግል ዲብ እምብል ህዬ ንዋይነ ክሉ ናይለ መንጠቀት ጀህ ወጀላል ቱ። ዶለ አምሱይ ለምን መዓላቱ ልትዓየር ዐጠለታት ምስለ ዲብ ሸፍር ለልትከበቱ ናይድ ምስለ ሐነን ዲብ ልብል ለልትዓለል ሐራሳት ክሉ እት ዮም እንዴ ገብአኮ ዶል እፈቅዱ ለሐልፈ ሰኒን ሐቴ ናዩ ጀህ ዐለ እግሉ።

ዔሻትመ እተ ክምሰልሀ፡ ምነ ውዕለት እቱ ለዐለት አይበድ ወረማዲ ዲብ ትትገረር ለደረሸብ መስል ሶንኪታቱ አውህር ዲብ ቀበተ ዲብ ጠናግሕ ምን ማይ ወሰዐር እንዴ ትረገሐት አምሱይ ዲብ ሸፍረ ዲብ ተዐይር ወሰብአ መሐለኪት እንዴ ትማጠ ኣጋሉ ዲብ ለአዳርር ወዲብ ለሐልብ፡ እማት ዲብ ሐወፌ ወሃዉት ሐላይቦታተን ዲብ ጃልለ ወዲብ ለዓልያ መጢቅ ወሕቃን ዲብ ካፍለ፡ አበው ዲብ መደጊቶም እመን አጀነት እንዴ ላወሸው ዲብለ ክቡህ ወእብ ሐሊብ ዲብ ልጃፈጥ ለመጽእ ዐማይር ዲብ ካሩ ነኣይሸ አስክ ከፍዮም ሐሊብ ሐ ወአጣል እት ልብሎ ዲብ ልትባሸሮ ወቀርደያ ለዐለ አውካድ ዮም ዶል ትፈቅዱ ዘበን ከእብ ናዩ ክምሰልቱ ሸክ ኢትወዴ። የምክን እሊመ ለህሌነ እቱ ዘበን እግል ውላድ ዘበን ለሰራብብ ገብእ።

ሰነት ሐቴ ምድር ልሔተ ክምሰል ገብአ፡ ሐረስቶት ዐድነ እግለ ተሰቲት አብዕረቶም እንዴ ቃረነው፡ ነዓ ሆኔ ዲብ ልብሎ እግለ ግርሆም ሰጠጥር ዲብ ወዱ፡ ሸዒር ወሸንራይ ዲብ ዘረአ ለምድር ምን ጠረፍ እት ጠረፍ ክምሰል ሐርሰዉ ወዘርአው፡ ለዲብ ሒን ሐጋይ ምድር ማልክ ለዐለ አንውየት ምክራይ እግሩ ሐግለ። እሊ ወክድ እሊቱ ክሉ ለአንውየት መንበረት ሮረ ሰብት ትኬለመት እቱ፡ ምን ረወሪት አስክ ሐስያት እግል ልዳነን አስተብደ።

አናመ ክምሰል አመቼ እግለ ክሬማይ አጣልዩ እንዴ ነሰአኮ ምን ሮረ ሸንከት ምፍጋር ጸሓይ እትለ ህለ ምድር ሕፉን ደነንኮ።

ከረ መርኣይ፡ አስግደት፡ ምዖ፡ እትከላት፡ አምበ ውብዕድ ለሰምያቱ ምድር ክምሰል ትከሬነ፡ ምነ ሐያት ሮረ ለትትፈንቴ ሐያት ትከበተተነ። የም ለአለቡ አጠለታት፡ ሰሩ ምን በዲሩ እቱ ለነብር ወሰሩመ ምነ ምድር ሐርስ ላቱ ረወሪት ለትከረ እት ገብእ፡ ክሉ ለአዳም ወለነዋይ ምስለ ቅዝር ከረም ለምድር ልግበ ወለሰብለ ንዋይ ክሉ መፈተይቱ ለዐለ።

አደሐ ዲብለ መዓላትነ ምሰል ዲብ ንትልሄ ወላሊ ዲብለ ክዋናነ እንዴ ዒርነ ሐሊብ መጢቅ ወሕቃን ዲብ እንጨርብብ ለወክድ ሰኒ ወመፈተይ ዲቡ ሓለፍናሁ። ላኪን ሮረ ክልኦት እንክሩ ክሉ ነናዩ ጀላል ዝክርያት ለከልቅ አዋይን ቡ። ሮረ ሐባብ እብ ዓመት ወለ አነ አምሩ ሮረ እንድላል ህዬ እብ ፍንቱይ እብ ምፍጋር ጸሓዩ ወምውዳቅ ጸሓዩ ክልኦት ሐሴ ህለ። ለናይ ምፍጋር ጸሓይ ሐስያት ምድር ሐባብ ልትበህል ወለ ምውዳቅ ጸሓይ ሐስያት ህዬ ምድር ዐድ ተክሌስ ልቡሉ። ላኪን ለህይ ክምን ለህይ ለልትሐሬ እቡ አዋይን ወጠባዩዕ ሰበት ቡ አናመ ምን ዝክርያቼ ለኢበዴ አዋይን እትዘከር።

ወሬሕ ወሰር ዲብ ምድር ሐባብ ክምሰል ወዴነ ሐቀሁ ረወሪት ኣካሉ እግል ልሸጋሬ ክምሰል አስተብደ አዜም ምን ምፍጋር ጸሓይ አስክ ምውዳቅ ጸሓይ ገጽነ ገዐዝነ። ልወክድ ዐጣል ወናይድ ቀበት ሕድ ድንግሔ እት ወዴ እግል ሕሩስ ለዐለ ረወሪት እት ነአሳልል ሐለፍናሁ። ምን ከረ መርኣት ወሰጋድ ህዬ ዲብ ገጽ ጃርቀ ደነና። እሊ ምድር እሊመ ናዩ ዝክርያት ለከልቅቱ። ለምን ደዋዩሕ አሰመረ እንዴ ትበገሰ እብ ባካት ከረን እንዴ ሐልፈ ሀበሮታት እንዴ ካየደ እብ ጠሕረ ለለሐልፍ ሕሊል ዐንሰበ ከረም ክሉ ረአሱ ኢነሸፍ፡ ምን ቅብላት ዲብ ለጭረርሕ ሰድ ትርእዩ ዝያደት ሒን ከረም ለአዘክረከ።

ለምን ቃብል ክምሰል ሹም ክል አድብር ዲብ ለአበርግን ለልትረሔ ታኪ ደብር ድቡር ወለ ምን ቃብል ክምሰል አከለት ዲብ ጢሾህ ቀበትለ ፋዩሕ ጋድም ጠሕረ ምን ክል እንክሩ ብቱክ ዲብ እንቱ ለልትረሔ ደብር ግሩብ ምስለ ምን ረወሪት እብ ድማን ወድገለብ ምዱዱ ለልትረሔ ሐሸለት ለመካሪት ምድር ዝያደት ነፍስከ ትፈቱ። ምስለ ቅዝር ከረሙ ወምስለ ግልቡቡ ለህለ ዕጨይ ወሰዐር ህዬ ለግንሐቱ እግል ኖሰ ልብ ሸፌ።

ምነ ብሩይ ርወሪት ገጽነ ተሐት እንዴ ደሀርነ ህዬ ዲብለ መሓፍን ዶል ከእብ እትጀህ ዎሮ ንዋይነ እት እንከስእ፡ ወእሰቡሕ እት ሃዉት ለጃለልናሁ ሐላይብ እበ አስክ ሮረ ለፈግሮ ጅማዐትነ አስክለ እተ ምድርለ ሐርስ ካርማም ለዐለው አድሁይነ እት እነድእ፡ ወምን ሮረ ሐሪጭ እንዴ ነሰአው ለመጸአ ሓልቦታት ምን ሐሴ አስክ ሮረ ወምን ሮረ አስክ ሐሴ ዲብ ለአውሀሉ ሐሊብ ወእክል እት ደንኮ፡ ለለሓሉፉ ወቅት ምን ዝክርያት ኢበዴ። እሊ ዮም ህለ ገብእ መ ኢፋሉ ኮንዶእ?

ሐቆ እሊ ለመጽእ ሒን ቀይምቱ። ቀይም እግል ኖሱ ዲብ ሮረ ናዩ ፍንቱይ ዝክርያት ቡ። ለዲብ ሒን ልሔተ ለትዘረአ ወከረም አክደር ዲብ እንቱ ለአክረመ ገለሊት ሮረ፡ ዲብ ጽብሐት ወእብ ፍንቱይ ምን ወሬሕ ሴዕ ገጽ ግረ እበ ከብሁ ሸማል እክል ዲብ ልትሸጋሬ ወበሸል ሰበት ገይስ ሕብር ሮረ ምን አክደር ዲብ ሸግራይ ልትበደል። ሐረስቶትመ ምን ሀረሞ ዲብ በቲክ ለልትዐደው እቱ ሒን ቱ ሰእየት ወጽጋብ ቱ። ወደኒት እንዴ ትለቅለቀ ወትለየሰ፡ ሐረስቶት እበ ዝያደት ባሸል ለህለ ግረህ ለአስተብዱ። ሒን ሐርስ ኣላት ሐርስ ምስል ተሰቲቱ ምን ለትሐዜ፡ ዲብ ሒን ከረም ህዬ ዝያደት ናይ ሀረሞ ሒን ሰበት ገብአ፡ ኣላት ብዙሕ ኢትልትሐዜከ። ሒን ቀይም ላኪን ዝያደት መዓጭድከ ለትስሕል እቱ ሒንቱ። ወደኒት እንዴ አዳሌከ ህዬ እክል እብ ሕዘም ወምኑመ እብ ፍየል ክምሰል ትከመረ፡ ዲብ ደንጎበ ህዬ እብ አጸፍር አውመ እብ በለሊት እንዴ ላደድካሁ አስክ ወደኒት ልደነክ። ዲብ ሮረ ክምሰል ስሕል ውብዕድ አካናት ወቅዕ እንዴ ኢገብእ፡ ክምሰለ እግል ሐርስ ተሰቲት እንዴ ቃረንከ ለተሐርሱ፡ ዲብ ሒን ቀይምመ አብዕረት እንዴ ቃረንከ ተአከይድ።

ለዲብ ሐሴ እክሩም ለዐለ አንውየትመ እብ ሑድሑድ እብሼሸ ምነ ካርም እቱ ለዐለ ሐስያት አስክ ሮረ ፈግር፡ ክል ዐድ ከንዋዩ ዲብ ሸፍሩ ለዓይር፡ እብለ ምን ገርሀቱ ወእብለ ምን ጸሬዕ ጠሊቱ ወወአቱ እክሉ ወሐሊቡ እት ለሐባብር፡ ሐሊብ ወሔሳስ እት ጸብሕ ወሰቴ ህዬ ምን በርከት ምድሩ ለልትደረር እቱ ሒንቱ።

ሒን ቀይም እምበል እሊመ ሒን ፈጋይር ሰበት ገብአ፡ አዳም ፈጋይሩ ዲብ ልትቃጸር ለለህዴ ወለትህዴ እቱማ ቱ። ወራዚት ወበንርብ ዲብ ሕድ ለለሓብር ወእብ ዐቅብ እት ሕድ ለለዓቅድ ሒንቱ። እብሊታት ህዬ ሒን ፈርሐት ወለውቀት፡ ሒን ህዳይ ወሕጻይ ሒን ጽጋብ ወሰካብ ቱ።

እብሊቱ ህዬ ለምን ሒን መልሐተይ ወሰክ ሒን ቀይም እት ሮረ ወሐሴ ለነአከርሙ ወነአቀይሙ አውካድ ለእዘከር። እሊ በዲር እት ዘበን ንእሼ ዲብ ረወሪት ሮረ ሐባብ ወዲብ መዳንን ናይለ ሮረ ለሓለፍኩዎ አክለ ትዘከርኮ ዝያደት እትሰፋለል ወእትሰራብብ። ላኪን ክምሰል ንእሸ ለኢለአቀብል ለሐልፈትመ እብ እኪተ ወሰኔተ ምን ዝክርያት እንዴ ሐልፈት ሰበት ኢተአቀብል፡ ምን እሰፍለሉመ እተየ እግል እርከቡ። ላኪን ዝክርያት ንእሸ ላተ ክሉ ረአሱ ኢልትረሰዕ።

ምግብ፡ ተእሂል ሙደርሲን

ምን ገጽ 2 ለተላለ

አግደ ሀድፍለ ተእሂል፡ ዲበ ሐልፈየ ሰኖታት ዲብ ሳልሳይ ወሓምይሳይ ፈስል ለትረአ ድዕፍ እግል ልሰኔ ክምቱ እንዴ ሐበረ መምህር ማቴዎዝ፡ ተአሂል ምን ፈርዕ ተዐሊም ዓም ወመናህጅ ለመጽአው ሰበት ብእቱ፡ ዝያድ መካሰብ ክም ቡ ሸርሐ።

ለተእሂል ዲብ ረአስለ መቅደረት ምህነት ሙደርሲን እግል ትዕቤ ለቡቱ ዶር፡ ደረሰ ለልትሀየቦም ሸቅል እብ ዋጅብ እንዴ ፈሀመው እግል ልሸቀው ክም ሰድዮም፡ ለተእሂል ለሀበው ሙደርሲን አብርሀው።

ለደርሰው እብ ጀሀቶም፡ ለተእሂል ወቅት ለጠልቡ ወሴድያይ ሰበት ቱ፡ እበ ትደቀበት ገበይ እግል ለአተላሌ ትፋነው።

መስኡል ፈርዕ ውዛረት ተዐሊም አቅሊም ምግብ መምህር በላይ ሃብተጋብር እተ አስምዐየ ከሊመት ካቲመ፡ ለደርሰው ለከሰበው አምር፡ እብ ፍዕል እግል ልሸቀው እቡ ክም ልትሰአው ሐበረ።

ክልሹም መሐመድ

ኣዳለዮት ነብረ፡ ፈን ወዔማት እተይ

ወድ ኣዳም እት ረአሰ ምልአት ኩብድ ወአትመሞት ባዮሎጅያይ ጠለቡ፡ እግል ነብረ ለለሀይቡ ብዕድ መዓኒቡ። ጽጎት እግል ተአርኤ፡ ፈተ እግል ትሸረሕ፡ ረሕመት እግል ትዝረእ ነብረ ምን ኣግደ መሻቀዩትተ። ነብረ ለትዳሌ ወለትቀረብ እበ ገበይመ እግል ኖሰ ለተሓልፈ ልእኩት ብእተ። ጥቀት ወመዛጅ፡ ፈን፡ ሕሽመት ወዐገል፡ እት ብሻል ነብረ ወበሰር ዐገሎተ እግል ልትመዘን ቀድር።

ኣግቡይ ኣዳለዮት ነብረ ዶልከ እት ልትጠወር መጽአ። ኣዳም ክል-ዶል ለሔሰት ነብረ እብለ ቀ'ለ በሰር ወለለሰትህል ተድቢር እግል ለአዳሌ ልትጀሀድ። ክምለ ክልነ ነአምረ ለዘይድ ጾር ኣዳለዮት ነብረ ለራፍዓት ኣንሳት ተን። ሀተን ሀዬ ምን እማተን እት ልትዐለማሁ ለዑብየ እቡ፡ ሀተንመ እብ ተረተን እት ውላደን ለሓልፋሁ ነብረየ። ምህዞ ሻፍግ መዋሰላት ወእትሳላት እግል እለ እዲነ ሰኒ ዲብ ሕድ ክም ኣቅረበየ ላኪን ለምን እም እት ወለተ ለሐልፍ ለዐለ ኣምር ወበሰር ካፊ ኢገብአ። ምን በር ዲብ መዳይን ለሀለ ነቢር፡ ምን ደውለት እት ደውለት ወምን ቃረት እት ቃረት ለትፈናተ ኣግቡይ ኣዳለዮት ነብረ ወመትመዋን ሀለ። እሊ ሀዬ ክል ዎሮ እንዴ ኣመረዩ ለትፈናተ ጠዐም ሽክል ወቀላለት እት ሸቅል እግል ልሕሬ ውብዙሕ ገባይል ለልትነፈዕ እቡ ኣብሳር እንዴ ኣመረ ጋሻዩ እግል ልትሐደር ምን ሐዙ፡ ኣብያት ምህሮ ኣዳለዮት ነብረ ለአትሐዜ ገብአ። እት ዐድናመ ብዙሕ ምን እሊ ኑዕ ሀለ። ዲብ ዓዜን -ኣቅሊም ምግብ ለትወለደት ወዐቤት መድሀን ኣሰፋው ሐቴ ምን እት ኣምህሮት ገበይ ኣዳለዮት ነብረ ሸቅየ ለሀለየ መዐልማትተ። ሀተ ምን ሰነት 2000 እንዴ ኣንበተት ክም መዐልመት ኣዳለዮት ነብረ ትሸቄ ሀሌት። እለ ምህነት እለ እግል ብዝሓት ኣንሳት ዲብ ምዕላይ መንበሮሀን ለነፍዐተን ትገብእ እት ሀሌት፡ ዔማት ርዝቀን ክም ገብአት እለን፡ እግል ኣንሳት ሌጠ እንዴ ኢገብእ ውላድ ተብዕንመ ምን ምህነት ለአስተፌዶ ክም ሀለው ረኤነ።

ገሌ ምን ለልትሀየብ ምህሮ፡ እግል ዓፍየት ለደርር መዐለባት እብ ቃሊ በደል ልትዛበየ እት ዐድነ ለሀለ ኣርዛቅ ክም ከረ በለሰ፡ ድቡ፡ ከመዶር፡ ፈዋኪህ. . . እንዴ ትነፈዕከ ዐሳይር፡ መልመላተ፡ ማየኔዝ፡ ካቻብ፡ ቶርት እብ ገበይ ቀላል፡ እብ ሰቤዘት ሕድት እት ውቀት ሐጪር ከፎ ክም ለአዳልየ ልትዐለሙ።

ለኣምረን ዲብ ማል(እተይ) እግል ልበድላሁ ለእሉ ሸቀየ እበዩ ንዛም ዲብ መትነፍዐት ቀርባሁ፡ እት ሆቴል ልግበእ ወመጥዐም ከፎ ዓፍየት መትነፈዓይ ዲብ ተዐቅብ እብለ ልሰሕብ ወንዙም ኣግቡይ ነብራከ እግል መትነፍዓይ ተአቀርበ ልትመሀረ። ለምህሮ እት እተይ ሚ ፈርግ ረክበየ ዲቡ፡ ዲብ ሐያተን ለአምጸአያሁ ተቸዩር ምን ለሀሌ ክም ትሰአልናሀ መዐልመት መድሀን "ብዝሓም ቶም ሐያቶም ለበደለው። ኣንሳት ምን ገበአ ወተብዕን፡ ዲብ ሽርከት ተዕዲን ቢሽ ሸቅል ለረክበው ሕዳም ኢኮን። እትለ ኣሰመረ ዲብ እንተን መንበሮሀን ለአሰነያመ ሕዳት ኢኮን። ሕናመ በክት ሸቅል እግል ንክለቅ እለን ሐድ ቅድረትነ እንወዴ። እግል መሰል ናይ ሴዕ ወሬሕ ተዕሊመን እንዴ ኣትመመየ ለአድሐርናሀን ሸቅል ዶል ነሐዜ ምንገቱ ለእንነሰእ። እት ከሸኖት ልግበእ ወመትሐዳር ጋሽ ምስልነ ሸቅየ። እተ ሸቅል ሀዬ ጋሽ ኢገበአ፡ በዲርነ ዲብ ምህሮ ዲብ እንተን ኣክለ ጠለብ ሸቅል ክም ከረ ዐዙመት ሀዳይ፡ ሕጻይ ውብዕድ ጋራት መጽኤነ ምስልነ እንገይሰ እበን። እሊ እብ ዐመል እግል ልትዐለመ እግለን ሰዳይት ቱ። ደረሳነ እግል ሀዳይ፡ ዐዙመት ብዕደት ክም ሰመያት መሰል ወሐፍለት ኣክልሚ ቀያሰ እግል ኣክል ኣዩ ኣዳም ለአትሐዜ ሰበት ነዐልሞም፡ እብ ዐመልመ ሰበት ነአርእዮም ርሖም እንዴ ቀድረው እግል ልሸቀው ኢኩብድ ዲቦም።" ኣጊድ ዲብ ሸቅል

ገሌ ምን ደረሰ መድሀን ዲብ መድሐራተን

ረሖም እግል ልቅደሮ ምን ሰድዮም እብ ረኢይ መድሀን፡ እተ ድራሰት ለመጽኡ ኣክልሕድ ሀደፎም እንዴ ኣመረው ለመጽኡ ቶም። እግል ለኣምሮ ረቅበት ዐባይ ቦም። ምስሉመ ሀዬ እተ ሕነ እንረክቦ ኣሸቃል ምን እግርነ ኢተርፎ። ማል ኢረኩብነ ለትብል ፍክረት ኣለቦም እብ ለሀ ሽቁ ወእሊ እብ ዐመል ተጅርበት እግል ልከእልሎ ሰድዮም። ናይ ሴዕ ወሬሕ ደውረቶም ክም ኣትመመው ማል እንዴ ኣትፋገረው እግል ክለን ለደርሰወን ሓጃት እብ ኖሶም እንዴ ሸቀወን ሀቶም ወፈተቾም እንዴ ተአካከበው ሄሰቶም ለአዳሉ ወአክልሚ ጻብጣም ክም ሀለው መቅደረቶም ፈትሾ። እት ሸቅል ዶል ልትበገሶ ለለትሐዝዮም ሓጃት እግል ልጽበጦ ክምቦም እንመክሮም። በሀለት ሂበት ራድኢት ሻፍገት፡ እት ወራት ነዳፈት ሕጌ ነፍስ ለገብእ መትሻቀዩ ክም ከረ ጓንቲ፡ እሰእን ቡት፡ ኮምፕላሰዮኒ . . . እግል ለሀሌ እሎም ክም ወጅብ ልትዐለሞ። ለመአሰሰት ለተሸቅዮም እግል ትወጅድ እሎም እግል ልጥለቦ ምን ወአሰክ ሀተ ትወድየ እሎም ጀለ ደሐኖም ምን ኖሶም እግል ለአዳልዉ ምክር ትትሀየቦም። እብሊ ምን ምዕል ሰልፎም እብ ደማነት እት ኖሶም ልትሳርሑ ምን ለመድረሰቶም።

ኣዳለዮት ነብረ ጾር ኣንሳት ሌጠ

መድሀን ኣሰፋው ምስል ደረሳሀ

ለልትረኤ ዲቡ ሙጅተመዕ ለምህነት እተይ ለልትሐንፈል ምን ክም ትገብእ ሀዬ ሸቅል ተብዕን ለገብእ እቱ ቴለል እንረኤ። መድሀን ኣንሰ ልግበእ ወተብዐት ምህነት ሐቆ መልከ እተይ እግል ለአምጽእ እበ ለትከርያ ኣለቡ፡ ፈሀም ሌጠ ልፍየሕ ለልብል ረኢይ ቡ።

ሐቴ እም ምህነት መልከት ወተዐለመት ምንገብእ ድራረ እንዴ ዐበ እግል ዓይለተ እግል ተአሰኔ ቅድረት ተሀሌ እለ። መቅሬሕ ዋጅብ ምን ገብአ፡ ምስል ጼዋሀ እግል ትፋሀም ምንመ ሀሌት እለ መቅሬሕለ ቤት ሀቱ በኑ እግል ልየምሙ ወልርፍዑ ገአ ምንገብእ ሰርገል ኢሀለ። መድሀን እግል ደረሳሀ ምን እግል ልድረሰ እብ ዐመል ክም ተአርእየን ትሸሬሕ። "ትእዛዝ ኣዳለዮት ነብረ ናይለ ገብአት ጋራት ክም መጽኤነ ኣነ ወጼዋዩ ላሊ ክለ ምስል ነበራትነ እንሸቄ። ኣደሓመ ዲብ ሕድርኖት ጋሽ ምስል እንሸቄ። ሀቱ መደርስቱ ላኪን ንዛም ኣዳለዮት ነብራመ ዕሉሙ ምንገብአ ሰዳይቱ ኢጠሜዕ ምንዩ" ትቤ። እንዴ ኣትሌት፡ ለእት መድረሰት ኣዳለዮት ነብረ መድሀን ሻርኮ ለሀለው ውላድ ተብዕን ምስለ ኣንሳት ኣግርበት ለሐጽቦ ወደለ እግል ነብረ ትገብእ ወዱ። እት ቤትመ ክምሰልሀ። ሀተ ትትፈረር ሐቆ ሀሌት ወእት ድራር ዓይለት ሐቆ ትወሰከ ሀሌት ሀቱመ እት ቤት ለትነቅሰ እግል ለአትምም ዋጅብቱ፡ ለእሎም ለዓቡ ሀለው ኣጀኒት ሀዬ እለ ዲብ ልርኡ ለዐቡ ምን ሀለው፡ መንበሮ እብ ሰዳይት ክም ትቀልል ወትጥዕም እት ለኣምሮ ለዐቡ። ወፈጅር እት መንበሮሆም ሽቁ እበ።

መድሀን ዲብ ደረሳሀ እግል ተአሱብቁ ለተሐዜ ኣፍካር ሀለ።

"ማልከ ዲብ ተአፈግር ዲብ መዓል እግል ልውዐል ሀሌት እሉ። ሐቴ እም ዕያል ጼዋሀ ሚ እተይ ክምቡ ተአምር።እንዴ ትፈረርከ ክል-ዶል እብ ርዝቅ ክም ኢልትአቴመ ተአምር። እለ እም እለ ለምህሮሀ ከአፎ እተይ ትረክብ ምኑ፡ ነብረ ምን ኢተአዳሌ ዕልምት መትሐድራይት ጋሽ ዲብ ሆቴላት እግል ትግበእ ትቀድር። እተ ቤት ዲብ እንተ ለትፈናተ ነበራት እንዴ ኣዳሌት እት ዕዳገ እግል ትክሬ ትቀድር። እት ጋራት እንዴ ትጠለበት እብ ሰላዲ ነብረ እግል ተአዳሌ ትቀድር። ከለምህሮ ደረሳይ ምን ቤቱ እንዴ ሐልፈ እተይ እግል ለአምጽእ እሉ እበ ቀድር ሸክል ዱሉይቱ። ለበዜሕ ዲብ ዓይላት ፍንጌር ለለአትብግሰ "ሀበኒ፡ ሰንዐት ፍላን ነቅሰት ምንዬ፡ እለ ኢወዴከ እዬተ" እንዴ ትብል ለተአበርህ መድሀን፡ ለእም እት ቤት ናያተ ወሰከት ምንገብእ ላኪን፡ ምን እሊ እግል ትትባለሕ ክምቱ፡ እዴ እንዴ ሐጭረት ምን ተርፍ ምኑ ለዐለት ኣቅራድመ እግል ተዐሬ እቡ ክም ትቀድር ትሸሬሕ። ደረሳሀ እለ ሰኒ ሰበት ለኣምራሀ ምን ልትሀደየ ሕጽኖት ኣሰክ ተምም ኢልትገሰየ፡ ምን ወልደ ኣጊድ ለአቀብለ፡ ምህሮሀን እንዴ ኣትመመየ እት ወቀይ እግል ልግበኣቱ ለልሐዝየ።

ለተዐለመየ ላዝም ኢኮን መአሰሰት እግል ተሀሌ እለን ኣውመ ዲብ መአሰሳት እግል ልሸቀየ፡ እት ቤት በሰከዊት እንዴ ሸቀየ እግል ለአዙብየ፡ እግል ሰብ ገሃዊ ፓሰቴ እግል ልቀርበ ቀድረ። እት ቤተ ናይ ሀዳይ ወሕጻይ ነበራት እግል ልጽበጠ ቀድረ። መድሀንመ ምን ለአዙዘ ዘባይን ዕንዋንን ተሀይቦም ወአሰከን ትመርሖም። ምን ዲብ ቤተን እት ሀለየ ለሸቅያሁ ክም መሰል ዲብ ተሀድግ መድሀን፡ ደረሰ ኣሰክ ሳወ ዲብ ገይሶ መልሜላታት ምን ለትፈናተ ፈዋኪህ እንዴ ኣዳለየ ለአዙብየ። ምን ለሐምቀ ዲብ ረመዳን ሳምቡሰ ወጠዕምየት ለልአዙብየ፡ ዲብ መዳርሰመ ክምሰልሀ። ለምህነተን ግምሽ ኢለአበድያሀ።

ኣፍረሕ መሐመድ

ኣፍረሕ መሐመድ ሐቆ ናይ ሴዕ ወሬሕ ተዕሊም ለትደሐረትተ። ምን እለ መድረሰት ለረክበተ መንፈዐት እብ ተዕበት ሕድት፡ እት ወክድ ሐጪር እብ ሕድት እሰቤዘት ብዙሕ ወጥዑም ነበራት እግል ተአዳሌ ቀዲራቱ። ቀደም ኣዜ ሰለሰ ኣርበዕ ሰዐት ነሰእ ምን ለዐለ ሸቅል ኣጊድ እንዴ ትዳሌት ምኑ ነፍሰ እግል ትትሐጸብ ወነፍሰ እግል ትርፈዕ የም ኣለቡ ወቅት እግል ትርኩብ ኣቅደረየ። በዐል ፈረዕተ ኣፍረሕ ብእሰ ሐቆ ሀዳይ እሲት ዐቅድ ዐተበት እግል ትትዓዴ ኣለበ ለልብል ረኢይ ኣለቡ። ኣክል-ኣክል እግል ትትዐለም ለአትናይተ። ጡብኽ ናይ ክል ምዕል ሸቅልነ ምንገብአ እግል ነአሰንዩ ወእብ ገበይ ዕልም እግል ኒደዩ ሰኒቱ። ሀቱመ ሌጠ ኢኮን፡ ለአምር ምስልከ ሐቆ ሀለ ዲብ ማል እግል ትብድሉ ቀሊልቱ ትብል።

ዎሮ ምን ደረሰ መድሀን ምሕረትኣብ በርሄቱ። ኣዳለዮት ነብረ(ጡብኽ) እግል ልትመሀር ለሐዘ እቡ፡ መጥዐም ሰበት ሀለ እሉ እብ ለመድ ዲብ ወድቅ ወቀንጽ በደል ሽቄ፡ እብ ገበይ ዕልም እግል ልትመሀር ምን ሐዛቱ። እተ ምህሮ ክም ኣተ ጡብኽ ኣክል ኣዩ ዕልም ፋዬሕ ክምቱ እግል ለኣምር ቀድረ። መድሀን እግል ውላድ ተብዕን ለተርእዮ ኣትናያት እግለ ዕልም ኣፍተዩ።

ሀቱ ክምለ ልብለ፡ ኣዳላዮት ነብረ ናይ ኣንሳት ሌጣቱ እግል ቲበል ገበየ ኢኮን፡ ክሉ ለኣመረ ለሔሰ ተድቢር ለሰኔት ነብረ ለአምር ሌጠ እንዴ ኢገብእ ዔማት ርዝቅማቱ። እናሰ ሀዬ እግል ልኣምር ወልትጠቄ ሐዘ ምንገብእ ትነቅሰ ምኑ ኣለቡ። የምክን ምስለ መካራት ኣግርበት ከሺነትነ ወኑዕለ ኣብያትነ ደለ እሉ ተሐዜ ግራብ እት ቅሩብ ክም ልትረኩብ እግል ቲዴ ኢትቀድር። ውላድ ሀዬ ምስል ኣንሳት ዶል ልትቃረኖ ለሐደት ከሀላት ሰበት ብእቶም እግል ልትሐሞሎ ኢቀድሮ ገብኡ፡ ድኢኮን የም እግል ለኣምር ለኢለሐዜ ኢሀለ። ኣንሱ ወተብዐቱ ለአትናይተካቱ ለትርኤ። ተክቢተት ወመዓመለት መምህር መድሀን ሀዬ እተ ምህነት ሰኒ ወአማን ክም ልትሐሰር ወደዩ።

ምሕረትኣብ እሊ መሰል መዳርሰ እግል ልብዝሕ ወሸዐብነ ኣንሱ ወተብዐቱ ዕልም ኣዳለዮት ወገበይ ቀረቦት ነብረ እግል ልኣምር መክር። ዕልም ኣዳለዮት ነብረ ሀዬ እብ እንክር ፈንቱ፡ እብለ ካልእ ሀዬ ዓፍየትቱ። ዔማት ዚነት ወርዝቅቱ ምን ልትበሀልመ ሀዬ ኢብዜሕ እቱ።

ምሕረትኣብ በርሄ

መሐመድ እድሪስ

ክርየት መንዴረት ኤረትርየ ወመደረት

ዲብለ ካትብ ወባሕስ ተእሪክ ላቱ አለምሰገድ ተሰፋይ ምን ፈደሬሽን አስክ እስትዕማር ወሰውረት (1952-1962) እበ ልብል አርእስ ለከትብዩ ክታቡ፡ እት ምዕራፍ 17 ለትከተበ "ክርየት መንዴረት ኤረትርየ ወመደረተ ለታይን ጽበጥ እግል ዮም 3ይ ክፈል እግል ንርኤ፡፡

ካልኣይት ርሳለት (ጀልሰት) ምጅልስ ኤረትርየ እብ መአይደት ሕብረት፡ ናይ ሰያሰት አምር እብለ አለቦም ሸየም፡ መሻይክ ወካህናት፡ ክምሰልሁመ እብ ሰበት ማሎም ወዳሮም ለለሐሰቦ ተጀር እንዴ ትረገሐ እግለ ዲብ አወላይት ጀልሰት ለትረኤት ሐለቱ ወመቅደረቱ በዴት። ሼክ ሓምድ ፈረጅ ሓምድ ርኢስ ምንመ ዐለ፡ ለናይ አማን ሰልጠት ላኪን ዲብለ ቁንስል አምሪከ "አግደ ፋስ ሕኩመት አቶብየ ዲብ ምጅልስ" ለቤለዩ መልኣክ ሰላም ዲሜጥሮስ ዐለ።

ዲብለ መደት ለሀ ነፈር ምጅልስ ለዐለ ባሻይ ፍሰሀ ወልደማርያም (ጋንዲ) ዲብ ሰኑት 1987 እግል ኬትባይ ዲብለ ቤለየ ህግየ፡ ዲሜጥሮስ ሰኒ በዐል ብሰር ክምሰል ዐለ ሕቡር ዐለ። ህቱ ለቤለዩ ቀራር እግል ልሕለፍ ጉብአ ምንገብእ፡ ምስለ አሰልፍ ለነዘመው ቴልየቱ ለተአትፋህም ቅድረት ፍንቲት ዐለት እሉ። ለብልሕት ርሸመት ቀለሙ ለዐል ክምሰል አንቀዕረረት ክሉ ቴልያዩ ተእዩድ ሰውት። ገጽ ተሐት ዶል ተክለ ህዬ እግል መቃወመት እዴሁ ለሀርሰ። ዴሜጥሮስ እግል እለ ሰልጠቱ እለ እምበል ሕቤዕ ወስትር ዲብ ክድመት አቶብየ ሰበት አውዐለያቱ ሕኩመት አቶብየ እብ ምጅልስ ለኢትሻቀለት።

ሱብ ሰልጠት አቶብየ እብለ መሰኩብት እለ መትአማማን ሌጠ እንዴ ኢጉበእ ቅቡብመ እግል ለአርኡ አምበተው። ዲብ ዮም 2 ኖቨምበር 1958 ዲብ ዕርፍ ለዐለ ምጅልስ ልትከፈት እት ህለ፡ እንድራሴ አንደርጋቸው ለቤለየ ንርኤ፡

ደዓም፡ እብሊ ምጅልስ እሊ እንዴ ትመርመረ ወትቀረረ ለሐልፈ ቀዋኒን ዲብ ቀርብ እቼ፡ እበ ተሀየበተኒ ሰልጠት እንዴ ትከበትኮ እግል መሰኩብት ዲኢኮን እግል አትዐገቦት አው (ዲብ ምጅልስ) እግል ብልሰት ምስምሰ ሰበት ኢረኩብኮ እግሉ፡ ለእተምነዩ እግልኩም ዐልኮ፡ እት ብዝሓት አምዔላት ለከእለልኩዎ ናይለ ሸቅል ለመድ እግል ልትሸረሐ እዩ ቀዲሩ፡ እብ ወጠንያይ ሸዑር እግል ወጠ'ነ ለእቤሉ ሌጠ ክምሰል ሸቄኩም ሰበት ፈህምኮ፡ እብ አግቡይ ሸቅልኩም ላጼሕ ደሚር ክምሰል ብኩም እግል እፍህም ቃድር ህሌኮ።

እት ክል ሰኑት ዲብ ናይ ምጅልስ መሓደረቱ፡ "ብሹላም ሸርዕዩን እግል ትግበአ ልሰዕ ናይ ሰኖታት ተጃርብ ለትሐዜኩም ህለ…" ልብል ለዐለ አንደርጋቸው፡ እብ ዑኑፍ ጨቅጥ፡ ረሸወት ወባቅሺሸ እግለ ሐረዮምከ ክም ምራዱ ወዱ እሉ ለዐለው አንፋር "አብሸር ዮም በሸልኩም…"

እግል ሊበሎም፡ እግል ደረጀት ደማኑቱ የምክን ቅብቡ እቶም ለአሸር።

ምናተ፡ አግቡይ ጽብጠት ሕኩመት አቶብየ ከይኑት ወቅሸሽ ዐለየ እቱ። ዲብለ ወክድ ለሀይ ህዬ፡ ብዝሓም ምን ሱብ ሰልጠት ኤረትርየ እግል ሺመት ወሰርጎ እት ልትባደሮ ልትረአው ለዐለው ናይለ ወክድ ለሀይ አንፋር ለልትሣገው እቡ ቱ። እብሊ አሳስ እሊ፡ ዲብለ አንደርጋቸው ናይ ምጅልስ መሓደረት ለቀደመ እተ አምዕል፡ እግል ርኢስ ምጅልስ ሼክ ሓምድ ፈረጅ ሓምድ ናይ ዛብጥ ዐቢ (Grand Official) ናይ ሸረፍ መዳልየት እብ ስሜት ሀጼይ ሀይለስላሴ ሰርገዩ። ግሬ ሕዳት አምዔላት ዲብ ዘመን ለፈግረት ማደት፡ ለአንደርጋቸው እብ ሰበት በሻለት ምጅልስ ለሰበለየ ክድመት ዐባይ ሰበት ጉብአት ህዬ፡ እግል ሓምድ ፈረጅ ለተሀየበት ሌጠ እንዴ ኢጉበእ፡ እግል አንፋር እብ ተማሞም ለለሐምድ እዕትራፍ ዐቢ ሀጼይ ሀይሌስላሴ ክምቱ አፍህመ።

ግሬ እለ በህለት ምን ሄለል ወሬሕ ኖቨምበር አስክ ደነግብ ወሬሕ ዲሰምበር 1958 ዲብለ ዐለ ወክድ፡ ሚርሓይ ሕኩመት አስክ ምጅልስ ለነድአየ እግል ንዕየ፡ መራቀበት ሕማም ዕንታት፡ ወሱክ ሰላዲ (ሚዛንየት)… ወለመሰሉ ለከሰሰ ቀዋኒን ደለ እበ መጽአ እምበል ንቃሽ እት ለሐልፍ አሰመነ። ዕልብ ሙእተመር ልትመም ወኢልትመም እብለ ኢከሰሰ፡ " እብ ሶት ታመት ሐልፈ" ለልብል ተቃሪር እብ ጀራይድ አወጀት ክምሰል ልሙድ ትነሰአ።

ለናይ በዲር ቀሽ ተወህዶ፡ ለበዝሐ ወቅት እብ "ለ ቀሽ" ለልትአመር አግደ ፋስ ሕኩመት አቶብየ ዲብ ምጅልስ ለዐለ ናይብ ርኢስ ዲሜጥሮስ ገብረማርያም፡ (ከሪ መንዴረት) አትሓያሰ ቃኑን ሕኩመት እግል ልግበእ ዲብ ደውር አንፋር ዲብ ለአፈርም አሰመነ። ርኢስ ናይለ ምጅልስ (ሓምድ ፈረጅ) ምን ቀድየት ክሩም ዐለ። ዲሜጥሮስ ምን ትነፊዐ እቡ እግል አንፋር ለለትአምን እቡ አብሳር፡ አትሳኣይ ሸቅል ዲብ ሕኩመት እግል ልሸቀው እግለ ልሰአሎ አቃርብ፡ ወሱክ ማህየት እብ ደፍዕየት ሕኩመት ለልትዐየሾ፡ ሰሚሕ ኮንቼሰዮኔ እግል አርወሐቶም (አንፋር)፡ ዲብ ገሌ ህዬ ዱቅሪ ህያብ ሰላዲ… ረክቦ። ሀደፍ ናይ እሊ፡ ለአትሓያሰ ቃኑን እብ ክርን ካምለት ናይ አንፋር ጃላብ እግል ልሕለፍ ቱ።

ራቼ እብ ጀሀት ብዕደት ዔማት ናይለ ተሐበረዩ ሰጀለ። እሊ ካልኣይ ዔማት ምሮ ምን መክቱብ ፈደራል ሕኩመት ለሸቄ ላኪን እግል ብሰር ሕኩመት አቶብየ ለልትቃወም ነፈርቱ ለዐለ። ምጅልስ ኤረትርየ፡ ቤለዩ ህቱ፡ እብ ሸየም ወዑመድ ለትረገሓ ቱ። ሹም፡ ዳንያመ ሰበት ቱ፡ ምን እብ ምጅልስ ለትትሀየቡ ማህየት ለእብ ሺመት ወዳንዮት ለለአትዩ ሰበት በርክት፡ ምን ሰልጠት እግል ልትሸንክ ይሐዘ። እግል መሰል ቤለ ህቱ፡ ምሮ ጃርዲን ሚርሓይ ሕኩመት ሼቅር ለዐለ ነፈር፡ እቡ ሺመት ክምሰል ተሀየበቱ ወዲብ ምጅልስ ክምሰል ለአቴ ክምሰል ጉብአ፡ ምን ምጅልስ 300፡ ምን ሺመት ወዳንዮት ህዬ 500፡ እብ ጆሜዕ 800 ርያል እግል ልጃቅፍ አስተብደ። እለ ቅረዲት እለ እግል ኢትትረፍ ምኖም እት ልብሎ ህዬ አንፋር ምጅልስ እግል ከሪ መንዴረት ፈርሞ ለአሰመነው።

አምዕል ክርየት መንዴረት ዮም 24 ዲሰምበር 1958 እግል ትግበእ መውዕድ ትጸበጠ እለ። ዲብ ዮም 23 ዲሰምበር አንደርጋቸው መሳይ ርትበት ራስ እንዴ ትከበተ፡ ዲብ ረአስ ናይ ኤረትርየ እንድራሰኑቱ ናይ እዳረት ደውለት (ሸኡን ዳክልየት) ወዚርመ ትሸየመ። ለውዛረት እግል ክሉ ናይ አምን ወዐገል ወራታት ለከምክም ወራቅብ ሰበት ጉብአ፡ አንደርጋቸው ምን ኤረትርየ ምንመ ረይም፡ እብ ናይ ምልክ ሰልጠቱ ዝያደት እግል ልጸዐን እተ በክት ፋዬሕ ትፈተሐ እሉ። ዘመን እግል አንደርጋቸው እብ "አበታይ" ፍቲሁ ወራዐዮቱ እግል ኤረትርየ ሐመደዩ። "ናይ ምህኑቱ ዐውል ወዋጅብ ሸሃደት ምንማ ቱ እግል ሸዐብ ኤረትርያመ ሺመቱ ወሰርጎሁ እንዴ ጉብአ እፍርሑ ወእሸኑት ክምሰል ህለ ሸክ አለቡ" ህዬ ቤለ። ሸርዕብ እንዴ አበለ፡ "ሸዐብ ኤረትርያመ… ትሸየም ወትሰርጌ ጋብእ ክምሰል ህለ ዲብ ልዘከር ቅያስ ለአለበ ፈርሐት ትሰምዑ ህሌት.." ክላሰት ሀበ።

እለ ህዬ ሰደፍ እግል ትግበእ ኢትቀድር። እበ ሐቴ ጀሀት እግል አንፋር ምጅልስ እብ ሺመት ወሰርጎ ወባቅሺሸ ናይ አትሓላይ ወቅሸሽ ጀርቤ ክምሰል ዐለትመ ርኢያም ሕነ። እበ ካልእ ህዬ፡ እግል እንድራሴ ሀይሌስላሴ ዲብ ኤረትርየ ወዚር እዳረት ደውለት ዊደት፡ እግል ኩለ ናይለ ፈደራል በያናት ወቃኑን ሕኩመት ኤረትርየ እብ ሰበት እስትቅላል ከርስ ለቤለዩ እምበል ሕቤዕ ወስትር አፍረሶት ቱ ለዐለ። አሰልፍ በያን ፈደራል ወኪል አው እንድራሴ አሀይሌስላሴ ዲብ ኤረትርየ ለሀሌ ለትብል ማደት ዲብለ ይዐለት እቱ፡ ክምሰል በደለ አው ቅያር መንዴረት ኤረትርየ ወህግየ ዐረብ ቱ እግል ልእቴ ለቀድረ። እብ ህግየ ብዕደት አካኑቱ ወሀለዮቱ ቃኑናይ ይዐለ። ሰልጠት ምን ጉብእመ ኖሱ እብ ዝልም ለአፍየሐየ ምን ኢትጉበእ፡ እብ ቃኑን ላተ እግል ንዛም ዲብ ቀራራት ምጅልስ ረአይ ዲብ ሂበት ወለትዋፈቀው እቱ ዲብ ሳደቆት ለተሐደዳቱ ለዐለ።

እግል እለ ሰልጠት እለ ወዚር እዳረት ደውለት አው ሸኡን ዳክልየት ክምሰል ወሰከ እሉ፡ ለሱረት እብ ተማመ ትብደለት በህለት ቱ። እብ ወለት ገበይ፡ ሕኩመት ኤረትርየ ኖሰ ክምሰል ብዕድ "ጣቅላይ ግዝኣታት" አቶብየ ዲብ ደወራን ሰልጠትለ ውዛረት አተ በህለት ቱ። ክምሰል በደለ መንዴረት እንዴ ለአቴ እንድራሴ፡ ቀዴማይለ በደላሁ ላቱ ክርየት መንዴረት ለሰልጠት ለሀ እት ረአስ ኤረትርየ እግል ልርኩብ በህለት፡ መጅብ ሞት ናይለ ፈደራል ንዛም አወጀት ዐለ።

ዲብ ዮም 24 ዲሰምበር መንዴረት ኤረትርየ ላተ እግል ትትከሬ፡ እብሊ ህዬ እግል ምሮ ምን ማዳት ቃኑን ሕኩመት ኤረትርየ ለከይድ ውዳይ ዲብ ምጅልስ እግል ልግበእ ክምቱ ለለሐብር ይዐለ። ምን እብ ተሐት ተሐት ለፈርመው እንዴ አዘምካመ ገሌ ምን አንፋር እብ ሰበትለ ፍክር ፈህም ክምሰል ይዐለ እሎም ሻርሓም ቶም። እብ አሳሰ ማደት 92፡ ሐቴ ማደት ናይ ቃኑን ሕኩመት እግል ትትሓየሰ ወእግል ትሸጡብ ዶል ትትሐዜ፡ ለፍክር ሚርሓይ ሕኩመት አው ምሮ ርቡዕ (1/4) ናይ አንፋር ምጅልስ እግል ለአቅሩቡ ዐለ እሎም። ላኪን ለፍክረት ክምሰል ቀርበት እተ ዶለ እንዴ ኢጉበእ፡ ዕሰረ አምዕል ሐቀለ አቅረቦታ ቱ እግል ንቃሽ ፍትሕት ለጉበአት (92 (2))። እሊ ህዬ አንፋር ጃላብ እግል ልሕሰቦ እቱ ወናይ ሸዑር ቀራር እግል ኢለአትሐላልፎ እንዴ ተበህላ ቱ።

ናይ 24 ዲሰምበር 1958 ይማም እግል ከሪ መንዴረት ኤረትርየ፡ ሕኩመት ኤረትርየ እግል እለ ማደት ቃኑን ሕኩመት እለ ኢተበዐተ። እብ ቃብል እሊ፡ ሕሰይ ወምነይ እበ ትመለአት ገበይ፡ ለማደት ዲብ አሰነዮት ዋጅብ ወአሰሉብ ለልትዐዴ ብሰር መሀዘት። እብ ከአፎ?

ማደት 80 ናይለ ቃኑን ሕኩመት፡ ኤረትርየ ናይ ኖሰ መንዴረት፡ ከትም ወዕላመት እግል ለሀሌ እለ ዲኢኮን፡ ኑዕየት፡ ሕብር ልግበእ ወጸበጥለ መንዴረት ሚ ክምሰል መሰል ኢሸርሐ። "ለሶታይ ምድረ፡ ቅሸን ወግሬ ለብእተ" ዕላመት ናይ ከርሰ እስትቅላል ኤረትርየ፡ ዲብለ ቃኑን ሕኩመት ኢትከተበ። ሐሬቱ እብ ቀራር ምጅልስ ሕብር ወሸክል ለረክበት ወለትሳደቀት በህለት ቱ። ለሕኩመት እሊ እብ ከአፎ ክምሰል ትነፊዐት እቡ እግል ፍሂም፡ እግል ክሉ ለእተ ምዕል ለሀ ለጉበአ ሸርሐት ለትሐዜ።

24 ዲሰምበር 1958፡ ምን 68 አንፋር፡ 64 ዲብ ጀልሰት ሐድረው። እብ ትእዛዝ ምደረእ ምዔርያት፡ ብዝሓም ህዬ እበ ገአ እሎም ተዕቢኣት ወአትሓላይ ሐድረው ዲኢኮን፡ አክሉ ለጉብእ ቲማሞ ሙእተመር ልትረኤ ይዐለ። ርኢስ ሓምድ ፈረጅ ለአጄንደት እብ አጄንደት ተሰዬሕ መንዴረት ክምሰልቱ ክምሰል ሸርሐ፡ ልእከት ወኪል ሕኩመት ትቀረአት።

አሰፈሀ ዲብ መክሰቲ ልእከቱ፡ ምሮ ሸዐብ ዲብ ክልኤ መንዴረት እግል ልትከፈል ራቴዕ ኢኮን ቤለ። አቶብዩን ሰበት ጉብአነ፡ እንዴ አትለ አሰፈሀ "ናይለ አበውነ ወሐውነ ምን በዲር እንዴ አንበተው ደሞም ቃሊ ዲብ ልክዑ ለወደው እስትሸሃድ ወንዳል ተኣምርታነ ምን ኢወዴናሁ እሊ ጌገ ዐቢ ቱ።" ልእከት አሰፈሀ እብ ክእነ አተላሌት፡

ዕላመትነ ወመንዴረትነ በደሎት መትረሰያም በህለት ኢኮን? እለ ለህሌት መንዴረትነ ትትአሰሰ እት ህሌት፡ አፍካር እብ አሰባብ ሰያሰት ኩፋል ሰበት ዐለ፡ እብ ውላድ ካርጅ ለትነሸረ እኩይ አሸየእመ ሰበት ዐላ ቱ።

ፍቱያም ሐውዬ፡ ኤረትርየ ናይ አቶብየ ጠቢዐታይት ክትፈት ቱ። ሕነ ህዬ አቶብዩን ናይ ግርማዊ ንጉስ ነገሰት ዘ ኢትዮብየ ምዋጥኒን ሕነ። ሕክም ዛቲ ህለ እግልነ። ላኪን እሊ ሸእ እሊ ናይ ምዴያይ ሸዑር እግል ልክለቅ እትነ ኢወጅብ።

ልተላሌ . . .

ዘህረ ዐሊ

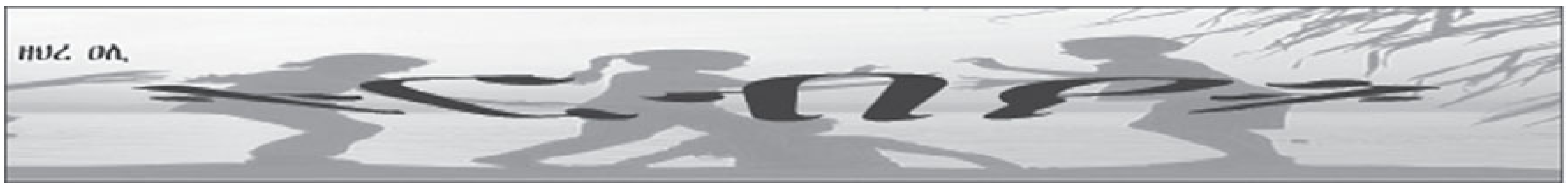

ማይ ወሀወእ ለከሰሰ ገሌ መዐሉማት

- አርወሐት ለቦም ክሉቃም ለነብሮ እቱ ድዋር ዐለም እብ ዓመት ባዮሰፌር ልትበሀል። እሊ ድዋር እሊ አግደ ጽበጡ፡ ምድር፡ ማይ ወሀወእ ቱ። እሎም አርወሐት ለቦም ክሉቃም እት ምድር ልሄሮ፡ ሀወእ ለአተንፍሶ ወማይ ሰቱ። እምበል እሎም ሰለስ እግል ልንበሮ ኢቀድሮ።
- 97% ምን ጽበጥ ምድር ማይ ገብእ እት ህሉ፡ ለበዝሐ ክፋሉ ዲብ ምሒጣት ወአብሑር ልትረከብ።
- ዎሮት ምን እግለ አርወሐት ለቦም ሓጃት ለለአትሐዜ መዓድን ናይትሮጅን ልትበሀል። ናይትሮጅን ሐያት እግል ተአተላሌ ሰኒ ምህም ቱ። 75% ምን ፍደእ ምድር እብ ናይትሮጅን ለትከወና ቱ። ምናተ፡ እሎም ክሉቃም ናይትሮጅን እብ ወለት ገበይ ምን ብቅል ወምን ትርበት ረኩቡ።
- ክሎም አርወሐት ለቦም እብ 20 ጅንስ መዓድናት ክምሰል ከረ ካርቦን፡ ናይትሮጅን፡ ሳልፈር ወካልስዩም ለትሸቀው ቶም።
- ድዋራትነ ለበደ አው ለትከለሰ መዓድናት ምን ለሞተው ብቅል ወሔዋናት እንዴ ነስአ ምን ሐዲስ ሽቅዩ። ሰበቡ ህዬ ሐያት እግል ተአተላሌ ሰበት ህለ እግለ።
- ዲብ ምሒጣት ለህለ ቅያስ ማይ እብ ወግም ሐድ 1.35 ቢልዮን ክዩብ ኪሎምትር ገብእ።
- ፍይሖ ምሒጣት ሐድ 362 መልዩን ምትር መረበዕ ገብእ።
- ዲብ ቀበት ምሒጣት ለልትረከብ እብ ማይ ለትገልበበ አድብር ምን እት ምድር ይቡስ ለሀለ አድብር ልትወቀል።
- ለትደሀረት አካን ዲብ ምሒጥ ሰላም ለትትረከብ ቻለንጀር ዲፕ ለትትበሀል እት ገብእ፡ 10,920 ምትር ምን ጠፈሐት በሐር ትደሀር።
- ዲብ ዐለም ለዐቤት መራት፡ እት አሜሪከ ልትትረከብ መራት ሱፐርዮር እት ገብእ፡ ርሒበ 82,103 ኪሎ ምትር መረበዕ ገብእ።

ገሌ ምን መባልስ ላባም

- ለውቀት እኩይ ወሰኒ እንዴ ትፈቅድ ነቢር ቱ። ለሐለፍካሁ መሰደድ ዶል ትፈቅድ ለህሌከ ዲበ ለውቀት መንፍዐተ ተአዳውር።

- ሙክ ወድ አዳም ለኢለዐርፍ ክልቀት ቱ። 24 ሳዐት እት አምዕል፡ 365 አምዕል እት ሰነት እምበል ዕርፍ ላሊ ወአምዕል ከድም። ምን አምዕል መትወላድ አስክ ሞት ዕርፍ ወሀኮት ኢልአምር። እግል ኬድመት ህዬ መሰል ሰኔት ቱ።

- እት አማን እንዴ ተንከብከ እዜኒ። እብ ሐሰት ላተ ኢትቅረበኒ። አዘ ናይ አማን እግል መንፍዐት ፈጅር አሳስ ሰበት ቱ።

- አማነት እግል ትብነየ ሰኖታት ትነስእ። እግል ትብተከ ስንያት ለአትሐዝየ፣ እግል ትብለሰ ህዬ? አበደን ኢትአቀብል። ሰበቡ ህዬ እት ሰርቅ ለርኤካሁ ለአክብ እዬ እንዴ ትቤ ሰበት ኢትአምን።

- ክልዶል ከሊማት ጥዑም ተሃጌ። ከሊማት መሌሕ ዶል ተአፈግር፡ ሐሬ ዲብከ ዶል ለቀብል እግል ትወሐጡ ሰበት ልትሐሸከብ ዲብከ።

ፍቱያም አጀኒት፡ ሰኔት ምን ጽባብሓተ ልብሎ ሰብ-መሰል ትግሬ። እለን መባልስ እለን ምን አዜኩም ድረሶ ምነን ወኣሙረን ወእት መንፈዐት ርሕኩም አውዑለን። ዮም ለኢወደየን ፈጅር ሰበት ኢረክበን።

ኣጥዕሚቶ

አምዕል ሐቴ፡ ሐቴ እሲት አሽቃል ቤተ እንዴ ትወዴ፡ ወድ አርበዕ ሰነት ለገብእ ወልደ፡ "ይመ፡ ኢ. . ይመ፡ ኩብጄ ተሐመኒ ህሌት። ይመ ሐሰብኪ ግንሒኒ ኩብጄ ተሐመኒ ህሌት፡" ቤለየ። ለእሲት ዲብ ሽቅል ሰበት ዐለት፡ "አባይከ ወልዬ ሰኒ፡ ኩብድከ ብራቀ ሰበት ገብአት ቱ፡ እበ ተሐመከ ህሌት፡ ሕማም አለብከ፡" ቴለቱ። ለጅነ ክብዱ እንዴ ገንሕ፡ "ይመ፡ ብራቀ ሚ በህለት ቱ" ትሰአለየ እብ ድግማን። እሙ ልበ እት ሽቅለ ካርየቱ እት እንተ፡ "ሕልብዬ፡ ለኩብድከ ሐቴ አለቡ እተ በሕ ሰበት ገብአት እበ ተሐመከ ህሌት፡" እንዴ ቴለቱ ጠዓሞ ሀበቱ። ጅነ ጠዓሞሁ እንዴ በልዐ እግል ልተልሄ ዲብ መልህያሙ ጌሰ።

አምዕል ሓሪት ዎሮት እናስ ጋሻይ ምስል አቡሁ መጽአ። አቡሁ ወለጋሻይ ምስል ጀበነት እንዴ ሰቱ ለጋሻይ፡ "ያጅማዐ ዮመቴ እበ ወለፍ እሊ ሐንገልዬ ክለ ለአድሐ እት ለሐመኒ ውዕል ቱ፡ እበ ወጀዕ መዓልዬ ትቀደደ፣ አዜ ላኪን ለፍጃን ዶል ሰቴኮ እግል ልትሸበህ አንበተ፡" ቤለ። ለጅኔታይ እግለ ጋሻይ ለአተንሰዩ እንዴ ጸንሐ፣

"ሐንገልከ ለሐመከ ዐለ?"

"ኣቤ፡ ጣይአቡከ ዮም መዓል ከረበ አውዐሌኒ።"

"እግልሚ ለሐመከ ህለ አስእለከ?"

"ሰኒ ወዴከ ወልዬ ሽላል።"

"ሐንገልከ እበ ለሐመከ ህለ፡ ብራቁ (በሕ) ሰበት ቱ።"

እለን ለተልየ አምሳላት በሊስ እንዴ ኢትርኤ አትምም

- ከራይ ከደን ____________________
- ከልብ ወአምዕል ____________________
- ግሉል እት ጽልመት ____________________
- ከበር እኩይ ____________________
- እግል ኢተሐሰን ይአሞተት ____________________
- ፈጅር ወድ-ሰብ ከፍእ____________________
- ማይ ኢትወዴ፡ ____________________
- አክል ዕቃል ኢገይሰ ____________________
- ኩብዱ ፈቴ ____________________

ሲለበ

ቶየዮቶ ጓዐ ዲኣ፻____________________ •
ላጽመ ሚዓፀሶቶቶ.ለ ቆኖለ____________________ •
ዘዞቅለለ____________________ •
፡ቓልΓ ልሞሽ____________________ •
ቶትዓሚ በለለ ቡሀቲ.ለ ልዮለወ____________________ •
ለጽመቶ ሚዮዞ ሷሚወ____________________ •
ቆበለተ ጓዮጣ____________________ •
ሰጿΓ ልዮሒ ልፀለ____________________ •
!ቆበ ቶያዋሐ ጋሰለ____________________ •

መራዐየት አንያብ አግሩዝ ወአጀኒት

ወርከዮት ለኢበቅለ አንያብ(ከላባታት)

- እሊ ለመድ እሊ ዲብ ዐድናመ ገብእ። አንያብ ከልብ እብ ዓዳትነ ናይ አማን አንያብ ክምሰል ኢኮን፡ ፍንቱይ ወሰቡብ ሐዝ፡ ፍጋር ወጠርሸ ክምሰል ቱ ልትአመን። እሊ ላኪን እብ ዕሉም ኩብቴ ወሐቂቀት ለአለቡ ፈሀም ቱ። እለ ኒብ ከልብ እንዴ ትበሀለት ለትትወርኬ ፍንቲት ኒብ እንዴ ኢትገብእ፡ ልሰዕ ትበቅል ለህሌት ኒብ-ንእሽ ተ።

እብ ከአፎ ትወርክየ

ሰሮም ገሌ ለእግል ትፍገር ዑሪት ለህሌት ኒብ እብ ጭፍሮም ለሐንቁለ። አው ህዬ አስክ ትትወርኬ እብ በሰል ጸዕደ ውብዕድ ሓጃት ልብሁሽ። እተ ክምሰልሁመ ለጅነ ዲብ መሳርያይ(ናይ ለመድ ሐኪም) ነሰእዉ። ለናይ ለመድ ሐኪም ህዬ "እሊ ጅነ እብ ሰቡብ አንያብ ከልብ ልትዕብ ሰበት ሀለ እግል ልትናቀል ሀለ እግሉ። ለትሰረረተ ለጅነ ዲብ መደረት እግል ልትከሬቱ" እንዴ ቤለ ለአንያብ እብ ሒለት ናቅሉ። አማንቱ፡ ጅነ ኒብ ለአበቅል እት ሀለ ለአካን ለኒብ ትፈግር እበ ህሌት አው ዕስር ቀዩሕ፡ ሕባጥ ቀሊል፡ ሐዘ ወፍጋር እግል ልትርኤ ቀድር። ምናተ፡ ፍጋር ወደ ዲቡ እንዴ ትበሀለ ጅነ አንያቡ እግል ንናቅል አለብነ። እግል ልትወርኬ ሐቆ አትሐዘ ህዬ፡ ለጅነ ዲብ ሐኪም እግል ንንሰኡ ለአስትህል።

እብ መሳርየት ወዋልዴን ለገብእ ክልአት አንያብ ከልብ መደረቱ ዐባይ እግል ትግበእ ትቀድር። ለኢበጥር ነዚፍ ወውጀዕ እግል ልሰብብ ቀድር። ቀደም ዶሉ አንያብ ከልብ ወርከዮት እግለ በቅል ለህለ አንያብ ክምሰል ልትሸንኬ ወአከይ-ብቅለት ክምሰል በቅል ወድዩ። ለዳይመት ኒብመ እግል ኢትህሌ ትቀድር።

- አንያብ ሰልፍ ሰኒ እንዴ ኢልህንቀልቅል እብ ሽፋግ ንድአት፣

እሊ ውዳይ እሊ እግል ጅነ ደርሩ። እግል ተጠውር አንያብ-ዕብ ህዬ ለሀንኡ። ሰበት እሊ አንያብ ሰልፍ እንዴ ሀንቀልቀለ ኖሱ እግል ልትሻረፍ ወጅብ። ምናተ፡ አንያብ-ዕብ እንዴ በቅለ፡ አንያብ-ሰልፍ እት መጦሩ ሐቆ ተርፈ ለጅነ ዲብ ሐኪም እግል ሊጊስ ወጅብ።

እምበል እሎም ለትሰመው እግል አንያብ ለልአዙ ለመድ ብዕድ ዲብ መጅተመዕነ ለልትርኤ መዋዲት ሀለ። እግል መሰል፦

- እግል አንያብ እብ ፈሐም አው ህዬ እብ ብዕድ ፓውደር ሐኪክ

አንያብ እብ እንክር ለዐሉ እብ ሻሂ አው ህዬ እብ ትንባክ እግል ልጽለም ቀድር። እብ ዋጅብ ፍርሽት ሐቆ ወዴከ ዲቡ ላተ እግል ልትወርኬ ቀድር። እግል ዝያደት ፍገራት ዲብ ሐኪም አንያብ እንዴ ግሰከ እግል ልትወርኬ ቀድር። እብ ፈሐም ወፓውደት እግል አንያብ ሐኪክ ለኢናመል እግል ልወርክዩ ሰበት ቀድር እግል ልግበእ አለቡ። ለጽልም ምስለ ዲብ ቀበት አንያብ ለልትረከብ(ጽበጥ) ሐቆ ተሓበረ እብ ፍሎራይድ አው እብ ሰቡብ ሰራይ ለመጽአ እግል ልግበእ ቀድር።

ሰበት እሊ፡ ለጸሊም ገብእ ለሀለ መቅጠን እግል ትወርኬ ጀረቦት መንፍዐት አለቡ።

- እብ አንያብከ ቀረውር ፍትሐት

ሰሮም ገሌ አጀኒት ወዐባዩ እብ አንያቦም ቀረውር ፈትሖ። እሊ እግል አንያብ ሰበት ለአዜ እግል ልግበእ ኢወጅብ።

መትጠዋር እገር ወድ-ኣዳም ወሄራሩ (Dipedalism)

<u>*ጸጋይ መዲን*</u>

እግልሚ ቱ ወድ ኣዳም ኣርበዕ እግር እት መልክ ክምሰለ ብዕዳም ሔዋናት እብ ክልኦት እግሩ እንዴ ሸነ እግል ሊጊስ ለቀድረ? እብ ክልኦት እግርከ እንዴ ሸነንከ (walking upright) ሄረሮት ሚ መንፈዐት ቡ? እብ ኣርብዕ እግርከ ምን ሄረሮት እብሚ ልትሐሬ? መጠዋር ሄራር እብ ክልኦት እገር ወድ ለልትረከብ ፍሬታት ውብዕድ ነበሪት እብ ትሉሉይ እግል ትትመወን ሰዴ (2) እደዩ ሕር ሰበት ገብአ እግል ርፍዐት፡ ሐረኮት ነብረ፡ ኣዳለዮት መሻቀዪታት፡ ከናካን ውላድ ዶር ዐቢ እግል ለሀሌ እግሉ ሰዴ። (3) ወድ ኣዳም እት ድዋሩ ለልኣፈርህ ወተኣሲር ለቡ እግል ልግበእ ሰድዮም። (4) እት መትዛባይ እለ ምን ውሱቃም ህለው ኣሳር ሐያት ወታርፌታት፡ እግል መትነሻር ኣዳም በዲር ወለመሰሎም ምን ዐሪግ ዕጨይ፡ ኣስክ ዐቦት እት መትፈንጣር ክልኦት እግር ለልትሐረኮ ሔዋናት ለሸርሕ ሐብሬ እንዴ ወደሐ ለልኣርኤቱ።

ክምሰለ ብሑስ ዕልም ለልኣክዱ ለገደመው እብ ክልኦት እግሮም ለልትሐረኮ

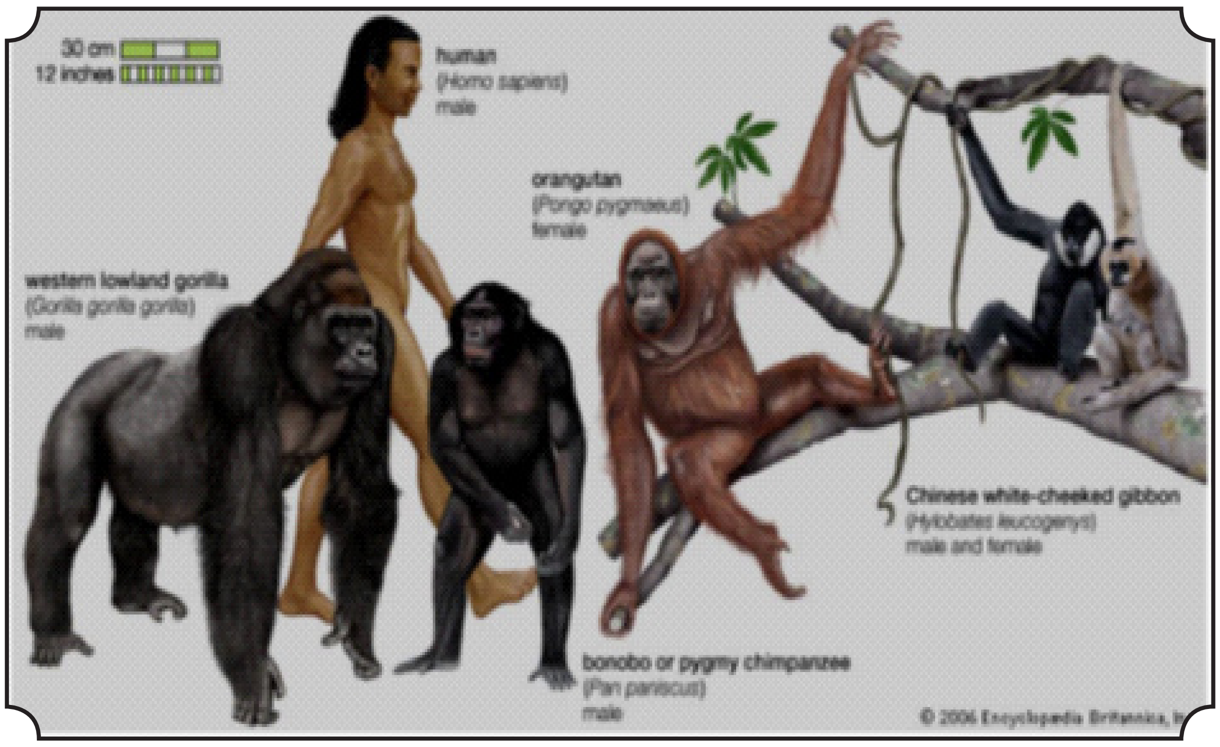

ኣዳም እብ ከፎ እግል ልትሸረሕ ቀድር? ለልብል ኣስእለት ውብዕድ እግል ንፍህም፡ እንዴ ተለ ለቀርብ ክቱብ እግል ልብለሱ ቱ።

እት ክልኦት እግርከ እንዴ ረትዐከ ለትገብእ ሐረከት ወድ ኣዳም፡ ዎሮት ጠባይዕ ምን ብዞሕ ኣስሐበቦቱ ወኬን ምን ብዕዳም ሔዋናት ወእግሉ ለሸብህ ለትፈንትዩ ፍንቲት መውህበት ክም ተልትሸረሕ። ምስለ እት ኣዝቡን ታሪክ ወድ ኣዳም እንዴ ትጻበጠ እብ ትሉሉይ ለትረአ መትባዳል ጀው እንዴ ትጻበጠ፡ ለእብ ክልኦት እገሮም ለልሄሮ ዝያደት ብዕዳም ሔዋናት መናፍዕ ብዞሕ ክም ዐለ እግሉ ልትወደሕ። ገሌ ምን መናፍዑ እግል ሰምየት፦ (1) እት ኣጥራፍ ኣቅሹን ወራቀቦት ኣራዲ ፋይሕ ወመትላማዱ ዶር ዐቢ ቀድም እግሉ።

ምን ድዋራት 6 ኣስክ 3 ሚልዮን ሰነት ለገብእ ወክድ ሐረከት ጅንስ ኣዳም በዲር እብ ኣርበዕ እግር ለልትሐረክ በዝሕ ክም ዐለ ልትኣመር። ኣስክ ጅንስ ኣዳም ሳህላንትሮፑዴ (Sahelanthropus) ልትበህል። እተ እብ ምድር ሰዐር ወድበዕ ለልትኣመር ምድር፡እብ ክልኦት እግሮም ለልትሐረኮ ጅንስ ሔዋናት ዶር ዐቢ ለዐለ እግሎም ክም ገብእ ልትሸረሕ።

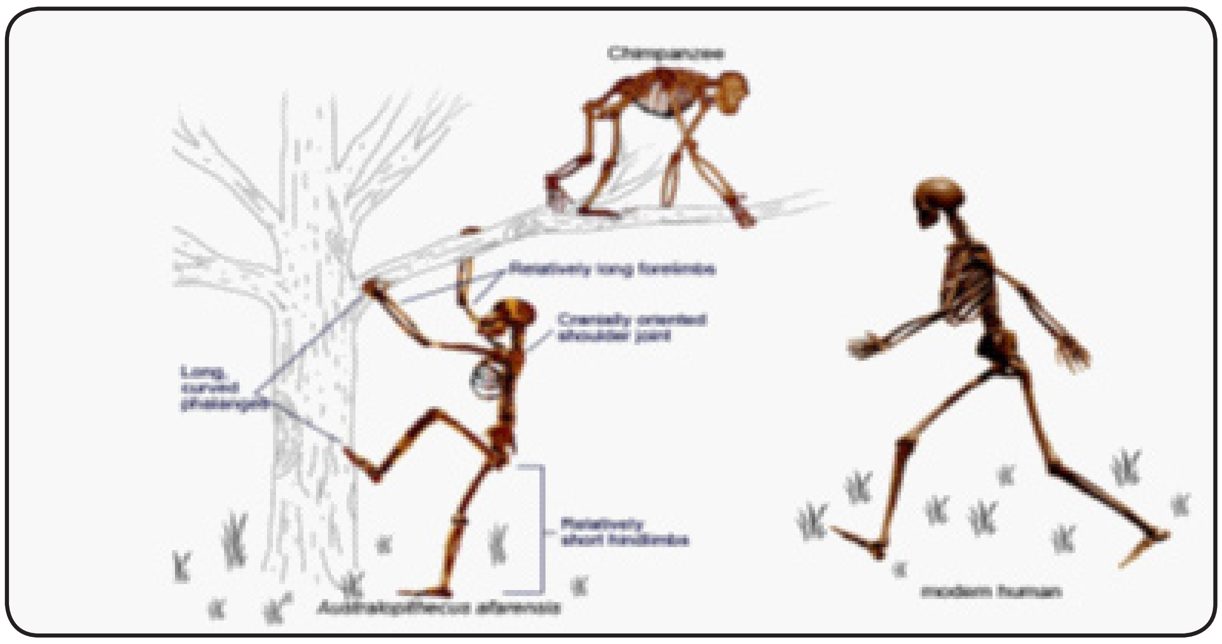

እብ ኦሪን ቱጌኔሲስ (Orrin tugenesis) ለልትኣምር ጅንስ ለዓላይ ክፈል ዐጭም ወርከቶም ምስለ በዝሐው ዐባዩ ሔዋናት ሀቡይ ለልትመሳሰል ምንመ ገብእ፡ እት ለዓላይ ክፈለ ዐጭም ፍንቱይ ርክን ለህለ እግሉ መባትክ ላኪን ምስለ ኣዜ ህለ እገር ወድ ኣዳም መትመሳሳል ብዞሕ ክም ቡ ልትሸረሕ። እሊ ሸክል ርክን ለቡ መባትክ ምን ገሎ ለልትበገሰ ምስል ቅድረት ርፍዐት ዐፍሸ ለልትጻበጥ እት ገብእ፡ እሎም ጅንስ እሎም እብ ክልኦት እግር ልሄርሮ ክም ዐለው ለልሐብር ቱ።

ልተላሌ.....

ዲበ እት ሰነት 1913 እብ ኢና ሊትማን ወነፈዕ ወድ ዕትማን ለጠበዐ ክታብ ሐይለት ትግራይት፡ ምን ሐይለት መንሰዕ ቤት ኣብረሄ እብ ከፋሊ ወድ ደርመስ ለልትበህል ሔልያይ ላሊ ዲብ ሰክብ ለበዲር መልሂቱ ወ መሳኒቱ ለዐለው ወሐሬ ለሞተው ሰናቱ ላሊ እብ ሕልም ምስሉ እንዴ ትመየው ምድር ክምሰል ጸብሐ ምን ኢረከበዮም ለቤለ ሕላየት ሰርቤብ ወሰፈላል ክእነ ትብል፡-

ሰሞእ ኢልትገየስ - እለ ከኣፎ ተኣዳግም
ሰብ ለጸንሐ ምስልዬ - ኣየ ጌሰ ወሕሻኩም
ለእዴ ኣብ ኬመ - ትሻክክ ጸንሐት ወጃድም
ለኣፍ ኣብ ኣርዋ - ሐሌ ጸንሐ ወዳግም
ዕቴልዲ ክልኤ ምልትሑ - እንዴ ጸብጠ ከኣዝም
እንቱም ሰኒ ህሌኩም - ወእኩይ ህለ ለግራኩም
ምስል ኣበቸኩም - ጥዕም ህሌት ነብራኩም
ገኣኩም ወለድ መካዝን - እብ ረቢ ወእብለ ጎማትኩም
ወዲብለ ክዋነ - ተላይ ሐልብ ምን ኣሓኩም
ሰሞእ ኢልትገየስ - እለ ከኣፎ ዳጉመ
ሰብ ለጸንሐ ምስልዬ - ፍንጌ ገለብ ወጉበ
ምን ኣርዋይ ወተሐት - ኣካን ለኣባይ ልቡለ፣

እምበል እሊመ ከፋሊ ወድ ደርመስ እት በደ ሰብ ገጽ ገምሮት ለቤለ ሕላየት ክእነ ትብል።-

ኣነ እብ ግሳዬ - ወጸርዬ በኑ ቦፍፈ
ጅምዕ ወህያቡ - ሰኒ ህሌት ኖሰ
ሪምኪ ኣከ ዲብነ - ወገለብ ምንለ ሞተ
ምንለ ርሻሽ ቃምዱ - ወክቡድ እበን ወሖጸ

እቡ ሰብኮ ሚቡ - ቀይም ቀላቅሎታት
ወእቡ ሳግሞ ሚቡ - ለሔተ ምን ዳምሮታት
ወምስሉ ገሙ ሚቡ - ሰኖ ለኣብዕሮታት
ወገለድ ከሬ ሚቡ - ዲብለ ገባይሎታት
ወእቡ ዘምቶ ሚቡ - ከገይስ ዲብ ሐሮታት
ተማም ለክፎ ዲቦም - ኣካበ ወኣግዐሮታት
እብ ቀጠፍ ጌልል - ከከፍል ማሞታት
መርባት ሰሜ ሚቡ ልስከብ ሰብ ካኮታት
ወገድም ተክሎብ ሚቡ - ክሬት ጽባቦታት
ካልእ ላሊ ድገም - ወካቦይ ሸባርቀታት
ጭገር ኣሰሮ ምናታ ሕማጥለ ከላውዮታት

ሽባብ

ሽባብ ወሄራሮም ኣስክ ህደፍ

ሒዱግ ስሌማን

ሽባብ ክሉ ቶም፡ እብ ዕምር ወለዘት፡ ወክድ ወእብ ሒለት ቅድረት ለቡ ገሮብ ለመልኮ እዲነ እት ለሐሰት ኣካነ ለህለው ቶም። ሽበት ከትር ለእግለ ፍቲት ተ፡ ንኡሽ ኣጊድ እግል ልብጸሐ ለሐዜ ወዐቢመ ዲማ እተ እግል ልንበር ሰበት ፈቴ፡ በደል "ደብ መርሐበ" "መንደላይ መርሐበ" ዶል ትብሉ ዕምሩመ ሂሩር ምን እት እንቱ ገጹ ለበርህ እባ ተ ሽበት። ለልኣሰፍ ላኪን እሊ ዕምር ጥዑም እምበለ ገበዮም እንዴ ጸዐዬት ወራቶም እብ ዋጅብ ለኣተመመው እቱ ሽባብ ክል ነፈር እት ልተዐስ "ኣሕ! ሽበት እንዴ ኢንትነፈዕ እበ ትሸልሀተት ምንእነ" እት ልብሎ ወዘበን በዴር እግል ልብለሶም እት ልትመነው ካቲመ ሐያት ተዐሬ እቦም።

ለልትሐዜ ህለ ኡኣደፍ ወዐውቴ እግል ልትብጸሐ ገብኣ ምንገብእ ላኪን እት ህደፍ ለልኣብጽሐ ቀዋኒን እቡ እግል ትተሌ ምህም ቱ። ከዮም እሊ እት ጌማም እንዴ ኣቴነ ሽባብ እት ህደፎም እግል ልብጽሐ ኣግደ እግል ልተለዉ ለቦም ቀዋኒን ኣስክ ህደፍ ለዋሌ እግል ንርኤቱ።

1. ንየት ታመት ምለክ፡

እት ህደፍከ እግል ትብጸሕ ገብኣከ ምንገብእ ለሳልፈይት ምሰናር እግል ቲደየ ኣውመ እግል ትንሰእ ለብከ ምን ተህሌ፡ እግል ሓሰቡ ለህሌከ ህደፍ እግል ትብጸሕ ክም ቱ እብ ንየት ታመት ተበገስ፡ እሊ ህዬ ለኣግደ ኣሳስ እት ህደፍከ እግል ትብጸሕ ለሰዴከ ጋርቲ።

እብሊ ህዬ እብ ክሱስ ህደፍከ ሕሰቡ፡ እሊ እግል ቲዴ ህዬ ርሕከ እሊ ለተሌ ኣስእለት ትሰኣለ፡ ኣክልኣዩ ለትገብእ ንየት ህሌት እግልዬ እት ህደፍዬ እግል እብጸሕ? እት ህደፍዬ እግል እብጸሕ ዐውል እግል እትፈዕ እግሉ መዳላዩ ሚ መሰል? እት ከፎ ለመሰል ቴለል ቱ እዴዬ ለህይብ? እሊ ኣስእለት እሊ ዶል በልስ ንየትከ እተ ጋሪት እግል ተኣምራ ቱ፡ ሐቴ ሓጀት ምን ቀያስ ወልዐል ተሐዝየ ገብኣከ ምንገብእ እግል ተኣንስሕብ ምን ኣለብከ ልብሎ ሰብ መቅደረት ልባብ፡ እብሊ ህዬ ጅህድከ ዶል ተኣተላሌ እት ተሐዝዩ ለህሌከ ህደፍ ለተኣበጽሕ ገበይ ትረክብ ኣውመ ኣስክ ለትንሰእ ሰለል ልብሎ።

ሰበት እሊ ንየት ታመት ዶል ተህሌ እግልከ እት ህደፍከ እግል ትብጸሕ ናይ መዐነውየት ጽዋር ምኑ ጻውር ህሌከ በህለት ቱ፡ እሊ ህዬ ላዝም እግል ቲጹሩ ለብከ ጋር ቱ።

2. እመን እቡ

ክሉ ኣማንቱ እንዴ ትቤ ለኣመንከ እቡ ጋር እት ዋቅዕ እግል ልትብደል ለቀድር ሀቱ ቱ፡ እብሊ ህዬ ህደፍዬ እግል እብጸሕ ቱ እንዴ ትቤ ይኣመንከ ምንገብእ ክም ኢትትዐወት ኣምር።

እት ሐያት ለእግለ እግል ትርክብ ተሐዜ ለህሌከ ሓጀት ምን ነኣሸት ኣስክል ዐቤት እግል ትርከበ ክምቱ እንዴ ኣመንከ ኢትብገስከ እት ምንገብእ እንቱ ወሀተ ክልኤ ገበይ ትነሰእ በህለት ቱ፡ሰበት እሊ ዕንታትከ እንዴ ኣቀመጭከ እብ ኩሰሰ ንየት ታመት ለብከ እቱ ጋር ሕሰብ፡ እብ ከፎ ክም ልትርኤከ ህለ ህዬ እት ምክ ሱረቱ ፈትሽ፡ ለሱረት ለእግለ ትርኤ ህሌከ ታመት እት እንቱ ወሸዑር መትዐዋት ለብእቱ እት እንቱ ኢረከቦካ ምንገብእ፡ ክል ምሴት እግል እብጽሓቴ እንዴ ትቤ ዕንታትከ እንዴ ኣቀመጭከ ዓርሬ፡ እሊ ዶል ወዴ ህዬ ኖሰ እግል ትውደሕ እግልካቴ።

3. እሆታይ ኣፍካር ለህሌ እግልከ፡

እንቱ ክም ሻብ ክሉ ዝሕሮታታት እት እዴከ ህለ፡ ዕልም እግል ትርከቡ፡ እብ ሒለት እግል ትሸቐ ወትሰዔ፡ እብ ሂገ እግል ተኣሰምዕ ወተኣድምዕ ሰበት እሊ ኣቢ እወድዩ፡ እቀድሬ፡ እበጽሐ እንዴ ትቤ እብ ፍክር ሰኒ ዶል ተኣነብት ህደፍከ እግል ትብጽሕ ትቀድር፡ እግልሚ ህደፍ ኣሰልፍ ኣብ ኣፍካር ሰሊም ሰበት ለኣነብት።

ክእነ ለመሰል ፍክር ሐቆ ለህሌ እግልከ እት ድዋርከ ለህለ ዝሕሮታት እንዴ ኣንተበሀከ እቶም እግል ትትነፈዕ እቦም ትትናየት ወንየትከ ትትከሰት፡ እሊ ሌጠ እንዴ ኢገብእ፡ እግለ ሳድፈከ መታክል ሐያትመ እንዴ ኢትሻቀል እቦም እበየ ገበይ ሕሉል እግል ትባስር እግልሎም ክምቱ ለትሐሰብ ወለትባልሕ ትገብእ።

4. እዴከ ኢትሀብ

እዴከ ይሀብከ ምንገብእ እግል ትትዐወት ቱ፡ ዕዉታም ሽባብ ዕዉታም ለወድዮም ናይ ኢመትሐላል መቅደረት ሰበት ቦም ሌጣቱ።

ሐቴ ዶል ክም ፈለልከ እንዴ ሰኣየት በተከ ለሐደኮኡ ሰታቼ ኣክልኣዩ ቱ? እንዴ ትቤ ርሕከ ዶል ትሰኣል በሊሱ እግል ትርከቡቱ፡ ምን እሊ በሊስ እሊ ህዬ ሚ እግል ትድረስ ክም ቀድር እግል ተኣምር ቱ። ዝያድ ለትረክቡ በሊስ ላኪን እትለ ሐያት ሀለዮት መታክል ጠቢዒ ሰበት ገብኣ፡ እብ ሐቴ ኢኮት እግል ትትዐደየም ክምሰል ኢኮን እንዴ ትዳሌ ህደፍከ እግል ትብጸሕ እግል ትውደቐ ወትቀካኽ ክምቱ እግል ትኣምር ቱ፡እሊ ህዬ ሰለሰ ርዕል ዐውቴካቱ፡ እንዴ ፍክር ኣብል እሎም ዮም እንቱ እብ ዕንከ ዕዉታም ትብሎም ለህሌከ መልህያምከ ላቶም ሽባብ እትለ ደረጀት እለ እግል ልብጽሐ ክም ዶል ዋድቃም ክምቶም እግል ትኣምር ጀርብ፡ እሊ ዶል ወዴ እንታመ እግል ትትዐወት ክም ቱ ትትኣከድ፡ኣኪድ ኣነ ምን ልውሕድ ሐቴ ዶል ዋድቃም ቶም።

5. ሐደዶት ህደፍ

ህደፍከ እንዴ ኢትሐድድ ለትረከቡ ፍሬ ሰበት ኣለቡ፡ ክሉ ሸቅልከ እግል ልትዐወት ወገበዩ እግል ትድሌ ገብኣከ ምንገብእ፡ ለኣግደ ንቅጠት እግል ተኣምረ ህለ እግልከ፡ ለኣሰኩ ትሄርር ህሌከ ህደፍ ሕዱድ ቱ መኢፋሉ ለትብል ንቅጠት።

እሊ እግል ተኣከድ ገብኣከ ምንገብእ እለን ለተልየ ንቅጥ

እግል ለህለየ እግልከ በን

1. ህደፍከ ወክድ ለእቱ ተምም ቡ መኢፋሉ?
2. እት ህደፍከ ኣግል ትብጸሕ እመር ንቅጣ ብከ ማሚ?
3. ህደፍከ እብ ክቱብ ለትሸርሐ ወለትወሰቃቱ መሚ?
4. ኣስክ ህደፍከ እብ ዋድሕ ለገደሰ ሰታት ወእት ኖሰ ኖሱ ለልትበጼ ቱ?

በሊስ እሊ ኣስእለት እሆ ገብኣ ምንገብእ እንቱ እት ህደፍከ እግል ትብጸሕ ትልም ካሪ ክም ህሌከ ኣክድትልም ለቡ ህዬ ላዝም ልትዐወት።

ሰበት እሊ ሕነ ሽባብ ክምሰል እለ እትሊ መውዱዕ ንፍዓም እበ ለህሌነ ሱረት እለ ሻበት እለ እግል ንግበእ ብኑ፡ እለ ሱረት እንዴ ሰኒ ኣቀሙተ እበየ ጋንሀት ህሌት እንትበህ ኣስክ ኣየ መሰል፡ እለ እት ሱረት ለህሌት ሻበት ህደፍነ እንዴ ኣንጸርነ ወክሉ ለሳድፌ መታክል ዔጻትነ እንዴ ሀበቱ ብግስት ህሌት፡ ሕናም ክሉ መታክል እዴነ ዔጻትነ እንዴ ሀብናሁ ኣስክለ ሰቲታሙ ለህሌነ ህደፍነ ዶል ነኣነጽር እግል ንትዐወት ክምቱ ዳምናም ንግበእ።

ዓሙድ "ኣተስዮን"

ጀሪደት ኤረትርያ ሐዳስ መሻረከት ቁርኣተ እት ጌማም እንዴ ኣቴት እት ሰፍሐት ሽባብ ዓሙድ ንኡሽ እንዴ ኣትዳሌት "ኣተስዮን" እበ ልብል ኣርእስ ሽባብ ምን ለትፈናተ ኣካናት እብ ኣፍካሮም ለልኣምሐብሮ እቱ እግል ልግበእ ሓርየት ህሌት። እትለ ሰፍሐት እለ ረኣይ ኣፍካር ወምክር ለእንረክብ ምኑ ዓሙድ ኣተሰዮኑ እግለ ብክሙቱ ረኣይ ክምሰልሁመ ምክር ወንማት ሽባብ እት ለትፈናተ መጃላት እግል ሽባብ ለከሰሰ ቅደይ እንዴ ትከበተ እግል ልናቅሸ ዱሉይ ህለ። መሻረክትኩም እትሊ ዓሙድ እሊ እብ ለትፈናተ ኣሰሉብ እግል ቲደወ ትቀድር። እብ ገበይ ሞባይል እብ ርሳለት ወእትሳል እግል ትሻርኮ ለትሐዙ ዕልብ ተለፎናትነ 07377091/121797 ክምሰልሁመ እብ ዕልብ ብስጠት ጀሪደት ኤረትርያ ሐዳስ 247 እግል ትንድኦ እትነ ትቀድሮ።

ከእግልዮም እትሊ ሐዲስ ዓሙድ ክም እሰትንቡረት ምን መልህይነ ኣቡ ፋጥን ለመጸተነ ርሳለት እግል ንቀድም እግልኩም ቱ።

ረኣይኩም እትሊ ጽበጥ እሊ ህዬ እት ትመጽእ ህሌት ሳምን እግል ነኣቅርቡ እግልኩም ክምቱ ገለድ እንበይእ።

ገሌ ምን መልህያምዬ መትንንት ሰጃረት ቶም፡ ምስሎ እብ ሸቅል ወእት ኣካናት ሻሂ እግል እት ሓበር ምስሎም እት ቀሰብ ኣነ ላኪን ኣትነኖት ሰጃረት ኢኮን ጼናሃመ ይእፈቴ፡ እሊ ኣነ መደረት ኣትነኖት ሰጃረት ክም ኣመርኮ ለኣምጸኣኩዉ. ኣደብ እንዴ ኢገብእ፡ በዲርዬ ምን ንእሼ እት ከረ ሰጃራት ውበዕድ ሓጃት እንዴ ይእትካሬ ሰበት ዐቤኮ ቱ፡ ኣዜ ክም ዐቤኮ ወመደረት ኣትነኖት ሰጃረት ኣመርኮ መትንንት እብ ወለት ገበይ ምስሎም (Passive smokers) ለልትበህሎ ወምነ ሰጃረት እብ ገበይ ለልኣተኖ ኣንፋር ዝያድ መደረት ክም ረክቦ ምንመ ኣመርኮ እግል እንጄ ምኑ ኢቀደርኮ መልህያምዬ እሊ እንዴ ኣመረው እንዴ ቀንጸው ከሰጃረቶም ኣትንነው ኢመጽኡኒ፡ እት እንበልዕ መጦርዬ እንዴ ተርሸመው ሰጃረት ለኣቀርሑ፡ ሻሂ ሸቅል ከላስ ጀንነውኒ፡ እሊ ክም ርኤ በደል ሀቶም እንዴ ሀርበው ምንዬ ሰጃረቶም ለኣተኖ ኣነ እግል ሂረብ ምኖም ኣነብት ምናት ሸቅል ሰበት ለኣባበረነ እንዴ ይእፈቴ ኣምሐብር ምስሎም ወሀሙል እት ኣነ ክም እትነሸዕ ምስሎም ወደውኒ፡ እሎ መልህያምዬ ላቶም ሽባብ ሀቶም ልብ ሚን ኢወዱ ወእናመ ምን ተናኖም እግል ኣባሬ ምን ኢቀደርኮ ሚ ምን እወዴ ለሕየስ መሰለኩም ሀቶም ሐቆ እሕትራም ወእቅላቅያት ሰኣነው እብ ርሕዬ ሂረብ መእግሎም ለትብልስ ገበይ ህሌት፡ ነሲሐትኩም እጸበር ህሌኮ።

ኣቡ ፋጥን ምን ከረን

ልባብ

ዐነጺት ሐጺን በሌዕ!

ዎሮት ነፈር እት ትጃረት ሓጺን እግል ልትፈረር ሰተተ። ክብዝሕት ክምየት ናይ ሐጺን እንዴ ትዛበ፡ ለዐውለ አስክ ቀሌ እሉ እግል ልትጸበር ወሐር ዐውለ ሐጺን ክም ቀለ ምን ሐዲስ እንዴ አዘበየ እግል ልክሱብ እተ ሰበት ሐዘ፡ ምስል ዎሮት መለሀዩ ለዐለ ታጅር ክም አማነት ከረየ። መደት እንዴ ኢወዴ ዐውል ሓጺን ሰኒ ክም ቀለ ሰበት ሰምዐ፡ ለእናስ አስክለ መስኒሁ ላቱ ታጅር እንዴ ጌሰ ለአማነቱ እግል ልብለስ እቱ ትሰአለዩ። ምናተ ለታጅር ሰኒ ሓርቅ ክም ሀለ እንዴ አተምሰለ፡ መለሀይ እንተ ዐነጺት ሐጺን ክም በልዐ ከበር የዐለ እግልከ?! ቤለዩ።

ለእናስ እግለ ታጅር ሰኒ ፍኩር እት እንቱ ወእለ እዝን ለኢትትከበተ ሂጋሁ እት ልትፋጠን አቅመተዩ፡ ምናተ ለእናስ ሐቴ ዘዐቲት ምን አፋሁ እንዴ ኢለአፍግር ለታጅር እበ እዴሁ እንዴ ታተዩ ምነ ድካኑ ትዳገነዩ ወገበይ ሂገ ሰበት ከልአዩ ሐቴመ ኢሰምዐ ምኑ።

ለእናስ ሰኒ ሓርቅ ወእት ሀመት ክሩይ እት እንቱ፡ አስክ ቤቱ ዐቅበለ፡ ከዲቡ እንዴ ትገሰ አስክ መሕከምት እንዴ ኢገይስ እሊ ሐጺኑ ለበልስ እበ ገበይ እተ እት ለሐስብ አንበተ።

ገሌ አምዔላት ክም ሐልፈየ፡ ለእናስ እብ በይኑ እትለ ገበይ እት ገይስ፡ ወድ ሐምስ ሰነት ለዐለ ወድለ ታጅር ላቱ ጀኔታይ ርአ። ለእናስ እግለ ጀኔታይ ሀረሰዩ ወአስክ ቤቱ ጌሰ እቡ፡ አምዕል ሓሪት ለእናስ አሰቦሕ ምድር አስክ ሸቅል እግል ልትፈረር ምን ቤቱ ዶል ፈግረ’ ለታጅር ሰኒ ህሉግ እት እንቱ ወጨጭ እት ልብል ወለጀናሁ እት ለሐዜ ወተሐ ወለዐል እት ለሀራብጥ ተከበትዩ። ከዶል ርአዩ እብ እዴሁ እንዴ ጸብጠዩ እት ልትረጀዩ ለጀናሁ ርኤ ዶል ገብአ ትሰአለዩ። ለእናስ ህዬ ሰሓቅ ከያነት እት ልትሰሐቅ፣ አነ እበ ባክለ ሱግ እት ሐልፍ፡ ጪቅ-ጭሪቅ ናይ ሰራይር ሰምዐኮ፡ ከለጋር እግል እድለዩ ሰበት ነዌኮ እትለ ድዋራት ምን አቅመትኮ፡ ክራም ናይ ሰራይር ጀኔታይ እንዴ አትሀንጦጠልየ እት ለዐውለ እቡ እለን ርኤኮ፡ ከምን ኣመረ ለወልከ እሊ ለሰራይር ሀረሰዩ ኢልግበእ ቤለዩ። ለታጅር እለ ክም ሰምዐ ሰኒ ህሉግ እት እንቱ ወእት ልትፈከር፣ ከሰራይር ጀነ እግል ለሀርሰ ቀድረ መስለከ?! ቤለዩ። ለእናስ ህዬ፡ አፎ እለ ኢትገብእ? ምድር ዐነጺቱ ሐጺን በሌዕ ሰራይሩ ጀኔታይ ኢለሀርስ መስለከ ቤለዩ።

ለታጅር ስሕቅ ቤለ ወምነ እተ ዐለ ሓለት ሀድአ ወለእናስ ሚ እግል ሊበሉ ለሐዜ ክም ሀለ ፈሀመ፡ ወክምእነ ቤለዩ፣ ከላስ አዜ እንተ ለጀናዩ ሀበኒ ወአነ ለሐጺንከ ሐበት እንዴ ይአነቅስ ምኑ እበ አካኑ እግል እብለሱ እትካ ቱ ቤለዩ፡ ውለምሸክለት እብላህ ሐል ረክበት ወለእናስ ሐጺኑ ነስአ።

እት ተርብየት ለነፌዕ ነሳዬሕ

- ምስጢር አጀኒትኩም ሐሹሙ፡ ወሀቶም እንዴ አምነውኩም ለደጉሙ እግልኩም ጋር እት ቀደምለ ዓይለት ኢትሀደጎ እቡ። ለናዮም ምስጢር እብ ዕንቶም አሀምየቱ ልግበእ መክሱሰየቱ ምነ ናይ ዐባዩ ኢትውሕድ።
- ጀኔታይ ንኡሽ ረቅበት እት ህግየ ቡ፡ ከሕኔት ተርጀመት ለአለቡ ሀገጊት ልትሃጌ፡ ለተአትሃግዩ ገሌ ጋሪት እንዴ ሀብካሁ ከምስሉ ናቅሽ።
- እብ ሰቡብ መዋዲትለ ጀናከ እዲናከ ኢተአትማርር፡ ክምሰልሁ እተ ትወዴ እቱ ወቅት፡ ለጀናከ ደሐን ወሰላመት ክም ለሐግል ትወድዩ፡ ወእትለ እዲነ እብ ምጸቱ እግልከ ዔማት ቀሀር ወዐደም ለውቀት ጋብእ እከ ክም ሀለ ምስል እቱ።

እግል ትእመነ ለትትገምጬ ግውኒት

- ለሐጭረ ሐርብ ዲብ እለ እዲነ 38 ደቂቀት ሌጠ ነሰአት። ዲብ ዮም 27 ኦጎስት 1896 እት ፍንጌ ብሪጣንየ ወዘንጅባር ሐርብ ቀንጸ። እግል ብሪጣንየ ልትኩተል ለዐለ ሰልጣን ሐመድ በኒ ሰዌኒ ክም ትረሐመ፡ ለዐርሸ ካልድ በኒ በርቅሸ ትገሰ እቱ። ወእሊ ህዬ ብሪጣንየ ፍንጌ ክሊቱ ለዐዶታት ለዐለ ገለድ ክም ትጠለመ እንዴ ወዴት ርኢቱ። ወእብለ ምስምሰ ለሐርብ ፍንጌ ክሊቱ ዐዶታት እት ዮም 27 ኦጎስት 1896 እንዴ አንበተት፣ እት ቀበት 38 ደቂቀት ሌጠ ትከለሰ። መራክብ ናይ ብሪጣንየ እግለ ርሸንለ ሰልጣን ወመድፈዐየት ናይለ ጄሽ እንዴ ለክፈየ ከደማር ሰበበየ። ወእግለ ዶንክ ናይለ ሰልጣን ምስል ክልኤ መርኩብ እት በሐር አቶቀያሀ፣ እትለ ሐርብ ሐድ 500 ለገቦኦ አንፋር አረይ ጉብአው ወክሎም ምን ጄሽ ዘንጅባር ቶም ለዐለው፣ ሀቶም ምን ማይት እት ሕኩር ጉብአው፣ ወምን አንክር እንግሊዝ ዎሮት ነፈር ሌጠ ተሓከረ።

- ጂሚ ካርተር እዲነ እግል ለአብድየ ሕድት ተርፈቱ፣ 39ይ ርኢስ ናይ ውሑዳት ውላያት አምሪከ ለዐለ ጂሚ ካርተር፣ እግል አምሪካ ምን ሰነት 1977 – 1981 ለሐክመ ርኢስ ቱ፣ ሐዮት እት ረአስ እለ ምድር እግል ለአተክትም ሕድት ሌጠ ታርፈቱ ዐለት፣ እተ ወቅት ለሀይ እብ ሰቡብለ ፍንጌ ውሑዳት ውልያት አምሪከ ወእተሓድ ሶፌት እግል ልግበእ ሕድት ታርፈቱ ለዐለት ሐርብ ኒዩክለር፣ ክለን ድወል እዲነ እት ብቆት ክሩያት ዐለየ። እተ ወቅት ለሀይ ክሊተን ለድወል ስላሕ ኒክላር እግል ልልከፈ ጭብዕተን እትለ ዝናድ እንዴ ከረየ ልትጸበረ ሰበት ዐለየ፣ እዲነ ህዬ እብ ከማለ እት ካትመተ እንዴ ሸአገት ትትጸበር ዐለት።

እብ ክሱስ እሲት ለትበህለ

- እሲት ክመ እተ ምጥብጥ ተ፡ እናስ አክል ሕድ ከአፎ ክም ጸብጠ ኣመረ ምን ገብእ ገበዩ ተአበርህ እሉ፡ ወእተ ጽብጠተ ከልጠ ምን ገብእ እደዩ ተአነድዱ።

- ምስጢር እግል እሲት ክልአት ኑዕ ቱ፣ ለዎሮቶም ሰንዐት ማይተት ሰበት ቱ እግል ትዕቀቡ ኢለትሐዝየ፡ ወለዎሮቶም ህዬ ሰኒ ምህም ሰበት ቱ እግል ትዕቀቡ ኢትቀድር።

- እሲት እንዴ ኢተአቀምተ ሐለፍካሀ ምን ገብእ ኢተአብየ እግልከ፡ ሀተ ለተአብየ እግልከ እንዴ አቅመትካሀ ከዶል ትትወለብ ምና ቱ።

ተበሰም

አድግ ወሐሺል እብ ክሱስ ሕብር ሰዐር ትከሐደው፡ አድግ ሕብርለ ሰዐር ቤጫይቱ ቤለ፡ ሐሺል ህዬ ሕብርለ ሰዐር አክደርቱ ልብል ዐለ። እለ መክሐዳሆም እተ እግል ልሕከም እሎም አስክ መልክ ደብዐት (ሐየት) ጌሰው። ለመልክ እግል አድግ እብ በራአት ሳርሑ እት ሀለ፡ እግል ሐሺል ሰጅን እግል መደት ወሬሕ ለጸኔሕ ሐክመ ዲቡ።

ሐሺል ለጋር ሰበት ነክረዩ፡ እግል ሐየት ክምእነ ቤለዩ፡ ከሕብር ሰዐር አክደር ኢኮን?! ሐየት ህዬ ሰኒ አማንካቱ ቤለዩ።

ሐሺል እለ ክም ሰምዐ፣ ከእለ ምን ገብእ፡ ለአማን ምስልዬ ዲብ እንተ አፎቱ ሰጅን ሐክምከ ዲብዬ ቤለዩ።

ሐየት ህዬ፡ ሰኒ ህሌከ ለአማን ምስልከ ሌጠ ዐለት፡ ምናተ ለዘንብከ እንተ ምስል አድግ ሰበት ትከሐድካ ቱ። እንዴኢኮን አማን ሰበት ካለፍከ ኢኮን ቤለዩ።

ጠዓሞ

እት ሰመ ለሀለ ወእብ ዕንከ ለኢርኤካሁ ጋር እብ ከፎ ተአምን እቡ!? ምን ኣማን ለሬመት እብ ዕንከ ለኢርኤካሆም ሓላም እብ ከፎ ተአምን እቦም!? ብዞሕ ዶል ምነ እት ረአስከ ለህሌት ዕን ለትርእዮም ጋራት እንዴ ሐለፍከ እበ እት ልብከ ለህሌት ዕን እግል ትርኤ ለአትሐዜከ

ዝበድ ዘየታት

ሚህዛይ ወበሰርታይ እግል ትግበእ ሐቆ ትትሸነሀ፡ እት ከለጥ እግል ኢትውደቅ ለህሌት እከ ፈርሀት እግል ተአብድየ ብእትከ።

በህል

- ርሕከ ምስል ብዕዳም ኢተአትባድረ፡ እለ ወዴከ ምን ገብእ እንተ ነፍስከ ኖስከ ሀየንካሀ።
- እግል ርሕከ ብዞሕ ሐቆ ፈቴካሀ ለልትንዔከ እተ ኢትረክብ።
- ለሐሰለት ክም ሐሰለት ለትትሀየብ ነሲሐት፡ ክመ እግል ማይት ለልትሀየብ ሰራይ ተ።
- እት አትጋረሞት ሓልፈትከ ለተአበድዩ ወቅት እት ብነ ሐሪትከ ትነፈዕ እቡ።

መዕሉት

ልብ እት ቀበት ሐቴ ደቂቀት ምን 60 – 80 ዶል ለሀንድግ፡ እት ቀበት ሐቴ ሰነት ህዬ 40 ምልዮን መረት ለሀንድግ።

በህል እሙራም

- ማርክ ትዊን ዎሮት ምነ መለልሂትነ ማሌ ክም ሀደ ደግመ እግልዬ፡ ሀቱ እግል ልሀዬ ለአስትሀሉ እቤሉ። አነ ለነፈር እደቅቡ ይዐልኮ።” (ጆርጅ በርናርድ ሾ)

- ርሸመት ዐውቴ እት ዐደም ፈሸል አውመ ወዲቅ ኢኮን ለህሌት፡ ሀተ እተ ክለ ወደቅካ ተ ከእብ ብጣርከ ዶል ትገብእ ቱ! (ኔልሶን ማንዴላ)

- ለገብአ አብ ዲብ እለ እዲነ፡ ወለ ክም ፈትዩመ ለአተምሰል እት ኢኮን፡ እግል ብእስ ወለቱ ቁሪት አ'በ ብዲቡ! (ዶስትዌፍስኪ)

መሐምድ ዳፍለ

ዓዳት

ዓደት መትሐዳር ጋሻይ ዲብ ገሌ ገባይል ዐለም

ጋሻይ እብ ሰኔት መትከባት እት ክሉ ዓዳት ምጅተመዓት እዲነ ለልትርኤቱ፡ ምናተ እት ክል ምጅተመዕ ለትፈናተ አግቡይ መትከባት ህለ። ህደፍ ክሉ ለምጅተመዓት ጋሻይ ምነ ዶል ለቤትከ አትያተ አስክ ልትሳረሕ ምነ እብ ሕሽመት ጽብጠቱ ለልአክድ ቱ።

*ህኑድ ቀይሒት ለመጸከ ጋሸ "መንፈስ ለሞተ አዳምካቱ" ለልብል ፈህም ሰበት ቦም፡ ጋሻይ ዶል መጽኦም ቤቶም ምስል ክል ዝሕረተ እግለ ጋሻይ እንዴ ሐድገወ ገይሶ ምኑ። ለዓይለት ምስለ ጋሻይ እግል ትዳግም ሐዜት ምን ገብእ ህዬ፡ ህቶም እት ምድር ነጽፎ ወለጋሻት እት ዐራት ገብእ።

*እት ድወል ዐረብ ለእብ ሰብክ ወስግም ለነብር ሸዐብ "በደዊን" ጋሻይ ሐቆ መጸዮም ብግዕት ለሐርዶ እግሉ። ለስጋህ ህዬ እብ ከማሉ ቀዱሙ እግሉ፡ ብልዐቱ ይዐጅበቶም ምንገብእ፡ "ለብግዕት ይዐጅበቱ" እንዴ ቤለው ብዕደት ብግዕት ለሐርዶ እግሉ። ለጋሻይመ ሸክሖ እንዴ ኢወዴ እግል ልብለዕ ቡ። ለጋሻይ ዐዱ ክም ዐቅበለ እበ ገብአት እግሉ ሕድርኖት ሰበት ዳግም ቱ እሊ ለገብእ እግሉ። ለጋሻይ እምበል እጃዘትለ እቶም ማጽእ ለህለ ዐድ እግል ልሳፍርመ ኢልትሰመሕ እግሉ ክምሰለ "አድኹል ብል እራደ፡ ወልኽሩጅ ብልእጃዘ " ለልቡሉ ቱ።

*እት ጃፓን ለገብአ ነፈርለ ዓይለት ለትትመወን እተ አካን ፍንቲት ቡ፡ እግል ጋሻይመ ለትጸበጠት አካን ህሌት እተ። ነብረ ትዳሌ እት ህሌት አሰልፍ እግለ ጋሻይ ቱ ነብረ ለልሀይቦ። እት ጃፓን ክም ለመድ ክል ፈጅር እንዴ ኢልትሐጸቦ ሰበት ምን ቤት ኢፈግሮ፡ አሰልፍ ለጋሻዮም ክም ተሐጸበ እበ ተረርፍለ ማዩ ወለሳቡኑ ውላዶም ለሐጽቦ። እሊ ለወዱ እቡ ሰበብ ኬሩ እቶም እግል ልዕዴ ምን ሐዘው ቱ።

እት ጆርጅየ "ለገብአ ጋሻይ ህያብ ረቢ ቱ" ለልብል ፈህም ሰበት ቦም፡ እብ ድገለበይት እዴሆም ቅሮረት ነቢት እንዴ ጸብጠው፡ እበ ድማነይት እዴሆም ልሳሎሙ፡ ነብረ ህዬ እብ ትሉሉይ አክለ አክለሰ ወስኮ እግሉ። ለጋሻይ እብ ክሱስ ዕንቱ ለቀጥሐ ግራቦም ዳገመ እግሎም ምንገብእ ለህዩቡ ቱ።

እት ብሩር ቻይነ ጋሻይ ቤት ክም አተ ሻሂ ልትሀየብ፡ ለሻሂ እንዴ ኢልአተምሙ ህዬ እብ ማይ ስከር ለበሸለ ቤጭ ለአዳሉ እግሉ። እሊ ክም መጽንሒ ለልትነፍዖ እቡ ቱ። ለጋሻይ ምነ ቤት ነብረ እንዴ ኢበልዕ ፈግረ ምንገብእ፡ እግለ በዐለ ቤት አከጀህ ልትሐሰብ። ለጋሻይ ትመየ ምንገብእ ህዬ ፈጅራተ እብ "ጂያውጺ" ለትትአመር ነብረ ፍንቲት ትዳሌ እግሉ።

እት ኒው ጊኒ ለገብአት ዓይለት ምስለ ለትመየ ጋሻይ ትሳሬሕ እት ህሌት፡ ገጾም እት ለብዕ እንዴ ሸርበዉ እብ መውዒታት ሳርሕዉ። እለ ህዬ እንዴ "ሐደግከነ ትገይስ ሰበት ህሌከ ሓዝናም ሕነ" ለትአሰምዕ ተ።

ሀሊ እግልነ

ምን ዳያሪ

ሀለዮት አው ነቢር ናይ ክሉ መክሉቅ እት ሕድ ለተንከበ አው ምስል ለትለፈነ ክምቱ እብ ዕልም ወተጃርብ ለተአከዳቱ።

ሐጨር- ረዩም፡ ቀጢን-ዕኩክ፡ ራክብ-ሓግል፡ አንስ-ተብዐት፡ ላሊ-አምዕል፡ ወለመስሉ።

ከአንስ ወተብዐት እት ሐያት ከፎቶም ገብእ? ዓሰ ወበሐር ትበው? እብ አማን ክምሰልሁ ቶም። አነ ላኪን ዮም እብሊ እግል እትፈላሰፍ ኢኮን፡ እግልሚ እሙር ወቀደምዩ ለትበጽሐ ሰበትቱ። አነ እት "ኢንስፓይሬሽን ስቶሪስ" ለለብል ቅሰስ ለረኩብክወ "ሀሊ እግልዩ"ለትብል ቅሰት እግል ሓኬ እግልኩምቱ። እለ ቅሰት እለ ላኪን ሳክት ኢፈቀድክወ።

አነ ዲመ እት ሰፈር አነ ፡ እግልሚ ጠቢዐት ሸቅልዩ ሰፈር ሰበት ገብአት። ዲመ ልብ ሐቆ ከሬከ ትርኤ። ለአነ እሳፍር እተ ዐልኮ አተቡሰ ትበገሰት። እት ስምጥጬ ግሲት ለዐለት እሲት፡ እብ ተለፋን እብ ክሱስ ሸቅል ተጃረት ትትሃጌ ዐለት። ምነ ህግያሀ ሰኒ ማል ለበ ላኪን መስኡልየት ለበዝሐ ዲበ ትመሰል። በደል ሸክ ወወግም አፎ ይእትሰአለ እቤ ወምስለ ህጅክ አንበትኮ። ህጅከ ሰኒ ጥዕም ተ። ምን ለዐል ክሉ ሀዳአት ወዐገልበ። ላኪን ኬድማይት ክምተ እት ገጸ ልትርኤ። እት ምግብ ህጅክነ እብ ተአሪከ ሐያተ ትሰአልክወ። ስመ ንዕመ እድሪስ ትትበሀል፡ ንዕመ ሻም ዋልዳይተ ለይአዳወረት ቀበት ውላድ ለትወለደትተ። እመ እለ እት ወልድ ማይተትተ። ሰበት እሊ ምስል አቦተ ዐቤት። ንዕመ ቀበት ውላድ ውልድት ሰበትተ ሰኒ ሕንቅቅት ነብረት። ምናተ አቡሀ ድራሰት ሰበት ይዐለት እቱ አውለውያት ለሀይበ ይዐለ። ክሉ አብካት እግል ውላዱ ለሀይቡ ዐለ። ክም ዋልዳይ ፈትየ ምንመ ዐለ፡ አክለ ውላድ ደረጀት ለሀይበ ሰበት ይዐለ በክት ድራሰት ኢረክበት። ሐወ አርበዕ ቶም። ክሎም አብካት ድራሰት ወሸቅል ራክባም ምንመ ዐለው፡ ብዞሕ ኢነፍዐው። ምስል ዘመን ህዬ ዎሮትከ መስኡልየቱ ሐለቱ።

ንዕመ አቡሀ ምን ሰነት1998 ዐራት ክም ጸብጠ ወእት 2013 ሐቆ 15 ሰነት ክም ሞተ ዳገመት እግልዩ። እለን 15ሰነት አቡሀ ለዲብ መስከብ ከልአየን ምን መጦሩ ንውክት ክም ኢኮን ወለዘት አቡሀ እትለን 15 ሰነት ክም ደሌት ትወስክ። አቡሀ አክል ሕድ አደቡ ክም ኣመረት ትሸሬሕ። ንዕመ ወአቡሀ ዓሰ ወበሐር ገብአው።

ንዕመ ምን ባክ አቡሀ ወለ እግል ሳዐት ኢትፈግር። አቡሃመ ምስል ወለቱ ወለፍ ሰበት ጸብጠዩ፡ ወለ እግል ሳንየት ምንገጹ እግል ቲጊስ ለሐዜ ይዐለ።

በክት ድራሰት ሰበት ኢፈትሐ እግለ ምን ልቡ ልተዐስ ዐለ። ህቱ አክለ ፈርዱ ነስአ ልድሕረ ዐለ። ለቀደመ አውለውየት ለሀይቦም ለዐለ ውላዱ ላኪን ክምሰልሀ ክባቡ ወንጻፉ ኢገብአው። ሸበቶም ምን አሽሁር ገብአት። አቡሀ እግል ንዕመ ቀደም ሞቱ፡ እግል ወለቱ ሚ እግል ሊዴ እግለ ክምቡ ሐሰበ። እት ኣክር ህዬ ለእት ሶዳን ዐለ እግሉ ሐሹ እብ ውካለት እንዴ አዝበ እግል ወለቱ እግል ለአውርሱ ሐደደ። ወክም ነዋሁ ለሖሸ አዝበዩ። እብ ግሩሽነ ህዬ አርበዕ ሚልዮን ገብአ ወእብ እክቢቱ እግል ንዕመ አውረሰዩ ወእት ሱብተምበር 2013 እግል ወለቱ እንዴ ደሐረ ዳር አማን ጌሰ። ንዕመ አቡሀ ክም ሞተ ሐወ ምነ ማል እግል ተሀቦም ድቁጣት ወደው እተ። ንዕመ ትርድት ወባትከት ምንማ ተ፡ ዓግለት ሰበትተ ምነ እብ ቃኑን ወሸሪዐት ለበርደ እግለ ማለ ሰለስ ሚልዮን ወሰር ሀበቶም ወእብ ሰር ሚልዮን ተርፈት።

ሐወ እግል አሽሁር እብሊ ማሎም ምድር ኢቲጹረኒ ቤለው። ሐቆ ከም ሸሀር ላኪን እተ ሓለቶም ለገዲመት አቅበለው። ንዕመ ላኪን ለግሩሻተ ሸቅል ተጃረት ሰበት አንበተት እበን እትሊ ወቅት እሊ ምንለዐል ዐስር ሐምስ ሚልዮን ረአስማል ለበ ሳልሐት እግል ርሐ፡ አዳመ ወወጠነ ጋብአት ህሌት። ንዕመ ዐረብየት ትሰውግ፡ እት ጃርዲነ ትሸቄ፡ ነጅር ብዳዐት ተአመጽእ ወክሉ ትሸቄ ። ህተ ላኪን እሊ ክሉ ርዝቅ መድሐርለ 15 ሰነት እምበል ሕላሌ ለረፍዐክዉ ዋልዳዬቱ ትብል። ንዕመ ሐወ ወዕያሎም እት ሐንቴ መስኡልየታ ቶም። ክሎም አቃርበ ህተ ተአነብሮም። ሀለዮቶም እትለ እብ ድቁጣት ለዐቤት ንዕመ ተንከበ። ምሴ ወፈጅር ህዬ "ሀሊ እግልነ" እት ልብሎ ነብሮ ሀለው።

ንዕመ እም ጼወ ወእም ሰለስ ጅናተ። ለቅሰት ለቀደም ሰማን ሰነት ቀርአክወ እለ ናይ አማን ቅሰት አፍቀደተኒተ። እት ቻይነ ዎሮት ጅነ እግል ልውለዶ ልተአጀዝ እግሎም ሰበት ዐለ፡ ቻን ሉ ልትበሀል ለዐለ ሐረስታይ ወእሲቱ፡ አክለ እሲቱ ዐምሰት እብ ሐኪም ወጉሉላት ጅንስለ እት ኩብድ ለህለ ጅነ እንዴ አከደው ወለት ገብአት ምንገብእ ነድእወ ዐለው።

እብሊ ሐድ 4ዶል ክም ነድአው፡ ለእሲት ተዐበት ወእት ኣክር ሰለስ መነቲት ወልደው ክልኦት ሕጻን ወወለት። ውላድ እብ ውልደቶም ሰኒ ፈርሐው። ላመ ወለት ምስል ውላድ ሰበት ዐለት ይአበው። ላኪን ክምሰለ ውላዶም ልርእወ ይዐለው። እት ኣክር ህዬ ወለቶም ሰበት ደርሰት ወሰልሐት ምን ዋልዴነ እንዴ ሐልፈት ሐቴ ምነ እት ተአሪከ አንሳት ቻይነ አሳሰ ለከሬት ገብአት። ዋልዴነ እተ እት ኩብድ እመን እት ሀለየ ነድእወን ለዐለው አዋልዶም ተዐሰው ወለ ክልኦት ወልዶም አዋልድ እግል ልግብኦ እግሎም ተብነው። ቻን ወእሲቱ ሺ ህዬ "ሀሊ እግልነ" እንዴ ቤለው ክሎም ቻይንዩን "ሀሊ እግልነ" ክም ልብሎ ገብአው። አናመ እግል ክእነ ለመሰለ አንሳት "ሀልየ እግልነ" እግል ኢበለነ ፈቴኮ።

ሀልየ እግልዩ

ምንክን ደረስክዉ ለዐቢ
ምስጢር
ፈርግ ፍንጌ አተንፈሶት
ወነቢር
አተንፈሶት ዐለ
ቀደሜክን ዕምርዩ
ነቢር ምስልክን መጽአ
ሀልየ እግልዩ

ረአሰዩ አሸነንክናሁ
ቀደም ሰናት
ልብዩ አርዌክናሁ
ጽሙእ ሻማት
እት ፈረጅ ቀያርክናህ
እድንየ ሀማት
እንትን ዓሬክናኒ ምስል
ሐያት

ሀልየ እግልዩ ዶል
እተዐወት
እግል እታለየ አስክ
ኣክረት
ወሀልየ እግልዩ ዶል
እት ፈለል
ሰአየት እግል
ይእብተክ ወይእትሐለል

ረሐመት እትክን
ትበቅል ወምንክን ትፈሬ
ንሳልክን ሳብት ቀሉ
ኢልትበሬ
ቀሪነ ልባብክን
ኢልትዐሬ
ዝያድ ምን መትሃጋይ
እብ ፍዕል ልትርኤ
ኣቤ! ሀሊ እግልየ፡ ሀልየ
እግልዩ ወሀልየ እግልነ!

ረመዳን መ/ኑር ታይብ

ኤረትርዩን አትሌታት እት ካርጅ

እብ ደረጀት ዐለም ገብእ ለህለ ጅግረ አትሌቲክስ እቱ ሻርክ ለህለ ፈሪቕ አትሌቲክስ ኤረትርየ አስክ እለ እብ አትሌት አፍወርቂ ብርሃኔ እተ "ዳም ቱ ዳም ራን" ለልትበህል ጅግረ 16.1 ኪሎ ምትር፡ ምንለ 1ይ ለፈግረ አትሌት ጆሾ ሺቢቲጂ እብ 45 ደቂቀት ወ15 ካልኢት ለአትመመዩ ሰዐይ፡ እብ 3 ደቂቀት ወ46 ካልኢት እንዴ ተአከረ 3ይ ፈግረ። እሊ ክእነ እት እንቱ እት ህንድ መዲነት ኒው-ዳልሂ ለገብአ ጅግረ አትሌቲክስ ሰር-ማራቶን (21 ኪሎ ምትር) አትሌት ኣሮን ክፍሌ 8ይት ደረጀት ጸብጠ። ኣሮን እለ ደረጀት እለ እግል ልርከብ ሳዐት ወ31 ካልኢት ነስአ ምኑ። እትሊ ጅግረ እሊ ለትዐወተ አትሌት ኪብቶኒ እብ 58 ደቂቀት ወ41 ካልኢት አትመመዩ።

ሞድሪች ለሔሰ መተልህያይ ወሰላሕ ሜልካይ ለገረመ ጎል ዐለም 2018

ክል ሰነት እብ ገበይ ክርን መደርቢን ፍረቕ ዐለም ወዐዱታት፡ መተልህየት ሰሕፍዩን ርያደት ውብዕዳም ለሻርኮ እቱ እብ ገበይ ፌፈ ለገብእ ጅግረ ለሔሰ መተልህያይ ዐለም ምን አግደ ዝበዱ ለገብአ ጅግረ ምሴ አትኒን 24 ሰብተምበር እት ለንደን ጋብእ ዐለ፡ እትለ ምሴት እለ ፍንቱይ ታሪክ ለትሸቀ መሰለ፡ እግልሚ ለእግል 10 ሰነት ለገብእ እለ ጃእዘት እለ ብሕታም ለዐለው ክሪስትያኖ ሮናልድ ወሌዮኔል ሜሲ እግል ልሕደሮ ሰበት ኢቀድረው ቱ።

እትሊ ናይ ዮም ዓመት ጅግረ ፈሪቕ ርያል ማድሪድ በደል ሮናልዶ እንዴ አምጸአ ጃእዘት እብ ውላድለ ፈሪቕ እግል ትትነስእ ክም ቀድር ዝያድ ብዕዳም ደማነት ለረክበ መሰል ዐለ። እግልሚ፡ እሊ ፈሪቕ እሊ ለትሐበዐው ከዋክብ ሰበት መልክ ቱ። እትለ ሰነት እለ ታሪክ ለወሰቀ ወድ ኩሮኣት ሉካ ሞድሪች ዎሮት ምን ከዋክብ ርያል ማድሪድ ቱ። ፈሪቁ ርያል ማድሪድ ሻምፕዮን ኤሮበ እግል ልግበእ ምን ዶር ዐቢ ለዐለ እግሉ እት ገብእ እብ እንክር ፈሪቕ ወጠኑመ ዐዱ ለእት ሰነት 2018 እት ሩስየ ለገብአ ጅግረ ካስ ዐለም እት መርሕ እት ናይ ደንጎበ ጅግረ ካስ ለአብጽሐ ሰበት ዐለ ካስ ምንመ ኢነስአ ምን ሰሙያም መተልህየት ዐለም ለአርአው መቅደረት ዐወቶት ፈሪቕ ዐዱ እዴ ዛይደት ሰበት ዐለት እግሉ ቱ። እብሊ ህዬ እት ደንጎባለ ጅግረ አስእን ደህብ ሰርጉይ ዐለ።

ግረ እለ ዐውቴ እለ ህዬ ለሔሰ መተልህያይ አሮበ ለትትህየብ ጃእዘት እንዴ ነስኣቱ እለ ምሴት እለ ለትጸበረ ሞድሪች። አዜመ መዲነት ለንደን ኢትረሰዐቱ ምን ተሀየበት ክርን 29.5% እንዴ አምጸአ እግል ሮናልዶ ወመሐምድ ሰላሕ እንዴ ፈለ 19.08 % ክምሰልሁመ 11.23% ለረክበው ዐልው፡ ሜሲ ላኪን እብ 9.81% እት 5ይ ደረጀት ግኡይ ዐለ።

ሉካ ሞድሪች እት መስረሕ ክም ዐርገ ፈርሐቱ እት ሸርሕ እግለ እለ ደረጀት እለ እግል እብጸሕ ክርንቶም ለሀበው ፈሪቅዩ ወፈሪቕ ወጠንዩ ክምሰልሁመ እግል ዓይለቹ ሐምድ። እለ ጃእዘት እለ እግሎም ተአስትህል እንዴ ቤለ፡ እግል መሐመድ ሰላሕ ወክሪስትያኖ ሮናልዶ ለአርአው ትልህየ ሴኔት እንዴ ሐመደ ሰነት ሓሪት እተ ጃእዘት እለ ክም ልትጃገሮ አኪደቱ ሸርሐ እግሎም።

ለሔሰ ጎል እንዴ ትበህለ ለልትሐሬ፡ ለእት ወሬሕ ዲሰምበር ሰነት 2017 እብ መሐመድ ሰላሕ እት ፈሪቕ ኤቨርቶን ለአተ፡ መሐመድ ሰላሕ እለ ጃእዘት እለ ክም ተሀየበ፡ እግለ ክርንቶም ለሀበው እግሉ እንዴ ሐመደ፡ እተ ምሴት ዝያዳለ ተሀየበየ ጃእዘት ክም ልስኤ ሕቡር ዐለ፡ ለልአትሐዝን ላኪን እት እብ ፌፈ ለልትሐሬ ፈሪቕ ሰነት 2018 ሰሜቱ የዐለት።

እተ መናሰበት ለይሐድረው ሮናልዶ ወሜሲ ሚ ትብሎም እንዴ ትበህለ ሰኣል ለትቀደመ እቱ ሞድሪች ክእነ እትል ልብል በልሰ "መምክን ዝሩፎም ካርዐቶም ትገብእ፡ አነ ላኪን እግል ልሕደሮ ምስልዩ እፈቴ ዐልኮ ቤለ። እምበል እሊ ለሔሰ ቦርቴሌ ወድ ቤልጁም ቦርተሌ ርያል ማድሪድ ታባኡት ኮርቶይዝ ገብእ እት ህለ፡ ለሔሰ መደርብ ህዬ መደርብ ፈረቕ ፈረንሰ እንዴ ገብአው ተሐረው።

ጅግረ ርያደት ቀዋት ድፈዕ ኤረትርየ ሰነት 2018 - ከረን

እግል 14ይት ኢነቱ ልትጋየስ ለህለ ጅግረ ርያደት ቀዋት ድፈዕ ኤረትርየ ሰነት 2018 እት መዲነት ከረን እብ ነያረት ልተላሌ ህለ። እትለ ሳምን እለ ምን ገብአ ጅግራታት፡ ባስኬት ቦል ውላድ አሰልፍ እት ሜዳን ለትዋጅሀ ፍረቕ ሐሬነ ወሰንጠቅ ዐለ፡ ፈሪቕ ሐሬነ ህዬ 83 እብ 26 ቀልበ።

ግረ እሊ ፍረቕ እሊ ለትልሀ ፍረቕ መከቴ ወዐንበርቡብ ቱ፡ እለ ትልህየ እለ ለትፈንትየ፡ ክልኦት ለፈሪቕ 3 ዶል አክልሕድ ሰበት ፈግረው እት ናይ ደንጎበ ራብዐይት ትልህየ እበ ትፈንተው። እትሊ ህዬ ፈሪቕ መከቴ 108 እብ 101 አትመመየ። ግረ አድህር ጅግረ ኩረት እግር ውላድ ገብአ፡ እትለ ጅግረ እለ ህዬ ፈሪቕ ብድሆ እግል ፈሪቕ ሰንጠቅ 2 እብ 1 ቀልቡ እት ህለ፡ ፈሪቕ ሐሬነ እግል ፈሪቕ ንስሪ ህዬ 2 እብ 0 አድመዐዩ። ለሐልፈት ሰንበት ንኢሽ ዮም 22 ሰብተምበር ለገብአ ትልህየ ዶል እንርኤ ህዬ ጅግረ ኩረት ቮሊቦል ናይ ኣንሳት ጋብአት ዐለት፡ እትለ ትልህየ እለ ፈሪቕ ብድሆ እግል ፈሪቕ ንስሪ እት ክልኤ መርሐለት ሰበት ቀልበዩ (25፡18 ወ25፡12) 2 እብ 0 ተዐወተ እቱ፡ እት ጅግረ ውላድ ተብዕን ህዬ ፈሪቕ ሐሬነ እግል ፈሪቕ ብድሆ እት ሰለስ ለመርሐለት (25፡17/25፡16 ክምሰልሁመ 25፡13)እንዴ ተዐወተ እቱ 3 እብ 0 ቀልበዩ፡ ፈሪቕ ሽዕለ እግል ፈሪቕ ዐንበርቡብ እት 2 መርሐለት ሰበት ቀልበዩ 3 እብ 1 ተዐወተ። እት ዮም 19 ሰብተምበር ምን ጋብእ ለዐለ ጅግራታት ርያደት እት ባስኬት-ቦል ኣንሳት ፡ ፈሪቕ ኩረት እግር ኣንሳት ፈሪቕ መከቴ እግል ፈሪቕ ቤኒፈር 1 እብ 0 ቀልቡ ዐለ፡ ግራሁ ፍረቕ ብድሆ

ዐንበርቡብ 39 እብ 33 ቃልብ ዐለ፡ ፍንጌ ፍረቕ ንስሪ ወሳወ ለገብአት ትልህየ ህዬ፡ ፈሪቕ ሳወ 111 እብ 53 እግል ፈሪቕ ንስሪ ፈልል እት ህለ፡ ፈሪቕ ብድሆ እግል ፈሪቕ ቤኒፈር 69 እብ 47 ሱርሑ ዐለ።

እትለ አምዕል እለ እት ኩረት እግር ለገብአት ጅግረ ፍረቕ ዐንበርቡብ ወመከቴ ፈሪቕ ዐንበርቡብ 1 እብ 0 ዕዉት ዐለ፡ ግራሁ እት ፍንጌ ፍረቕ ሽዕለ ወሳወ ለገብአት ትልህየ ለዐለት ተ፡ ፈሪቕ ሳወ ምስል ክል አከይ አደቡ 1 እብ 0 እንዴ ትቀለበ ፈግረ። እተ ሐልፈት አተላተ ምን ጋብእ ለዐለ ጅግራታት፦ ወሽዕለ ቶም ትልሁያም ለዐለው፡ እትለ ትልህየ እላመ ፈሪቕ ብድሆ 3 እብ 0 ዕዉት ነብረ። እት ጅግረ ኩረት ቮሊቦል ህዬ ፈሪቕ ሐሬነ እት ክልኤ መርሐለት ሰበት ተዐወተ 25፡15 ወ25፡14 እብ ጀምዕ 2 እብ 0 ቀልበ።

እት ናይ ውላድ ተብዕን ህዬ ፈሪቕ ሳወ ወመከቴ ሕድ ጃርባም ዐለው፡ ፈሪቕ ሳወ እት ሰለስ ለመርሐለት ሰበት ቀልበ እብ ጀሜዕ 3 እብ 0 ትዐወተ። ግረ እሊ ፍረቕ እሊ ህዬ ፈሪቕ ንስሪ እግል ፈሪቕ ሰንጥቅ እብ ጀሜዕ መራሕል 3 እብ 1 ቀልበ።

ደሀይ ፕሪመርሊግ እት 6^ይት^ ሳምንቱ

እትሊ ለሐልፌነ ሰኑብት ምን ገብአ ጅግራታት ፕሪመርሊግ ፈሪቕ ሊቨር ፑል እት ሜርሒት ለሊገ እብ በይኑ ምን ድቁባም ላቶም ፍረቕ ማን ዩናይትድ ወቼልሲ እንዴ ተዐሮረ እት ሜርሒት እግል ልሸነን ቃድር ህለ። እትሊ ለሐልፌነ ሰኑብት ሰንበት ንኢሽ ምን ገብአ ትልህያታት ዶል እንርኤ፦ ፈሪቕ ፋልሃም ወፈሪቕ ዋትፎርድ እብ ናይ ሕበር ዐውቴ 1 እብ 1 ለአተሞ እት ህለው፡ፍረቕ ማንዩናይትድ ወዎልቭስመ ለክምሰልሀ፡ ፈሪቕ ሊቨርፑል እግል ፈሪቕ ሳውዝ-ሃምፕቶን 3 እብ 0 እንዴ ቀልበዩ 3 ንቅጠት እንዴ ገለ ፈግረ። ፈሪቕ ሌስተር ሲቲመ እግል ፈሪቕ ህድርስፊልድ 3 እብ 1 እንዴ ተዐወተ እቱ ጅግራሁ እት ለአተምም፡ ፈሪቕ ክሪስታል ፓላስ ወፈሪቕ ኒውካስል ህዬ 0 እብ 0 ፈግረው። ፈሪቕ ማን ሲቲ እግል ፈሪቕ ካርዲፍ 5 እብ 0 አከጀህ ሰርኩ እት ህለ፡ ፈሪቕ ብሩኔይ እግል ፈሪቕ ቦርንማውዝ ህዬ 4 እብ 0 እንዴ አሸከተዩ ሰለስ ንቅጠት ጀምዐ ምኑ። ፈሪቕ ቶተንሃም ሀዬ እግል ፈሪቕ ብራይቶን 2 እብ1 ወጸዐዩ።

ምዕል ሰንበት ዐባይ ለገብአት ትልህየ ፈሪቕ ዌስትሃም እብ ፈሪቕ ቼልሲ አክረረ፡ እብ ናይ ሕበር ዐውቴ 0 እብ 0 እግል ልፍገሮ ቀሱቡ ዐለ እለ ፍገሪት እለ ህዬ እግል ፈሪቕ ሊቨርፑል ሰበት ሰዴት ፈሪቕ ቼልሲ ምን ሜርሒት ሰጋዱ አድነነ እበ።

ፈሪቕ አርሰናል ወፈሪቕ ኤቨርቶን እት ሜዳን እማራት ተልሀው።። ትልህየ አስክ ዕርፍ እት ሐንቴ ፈሪቕ ኤቨርቶን ምንመ ዐለት፡ እት ደንጎበ ላኪን ፈሪቕ አርሰናል 2 ጎል እንዴ ኣተ ዐውቴ ትሰርገ።

አስክ እለ እተ ጋብእ ህለ ትልህያታት እብ 18 ንቅጠት እት ሜርሒት ለልትረከብ ፈሪቕ ሊቨርፑል ገብእ እት ህለ፡ እብ 16 ንቅጠት እት 2ይት ወ3ይት ደረጀት እብ አግዋል እንዴ ትፈንተው ልተለዉ ለህለው ፍረቕ ህዬ፡ ማንሲቲ ወቼልሲ ቶም። ፈሪቕ ዋት ፎርድ እብ 13 ንቅጠት እት 4ይት ደረጀት እት ልትረከብ ፈሪቕ ቶተንሃም ህዬ እብ 12 ንቅጠት እት 5ይት ደረጀት ህለ።

መሐመድ እድሪስ

10 ለነአሽየ ድወል እዲነ

1. ደውለት ቫቲካን (Vatican City)

ዲብ ዐለም ለነአሽት ደውለት ቫቲካን ተ። ቫቲካን እብ ሙቀደሰት አካንመ ትትአመር። ቫቲካን 0.44 ኪሎሜተር መረበዕ ፍይሐ ለበ እት ገብእ፡ እት ዐለም እብ ንእሽ እት አወላይት ደረጀት ትትረተብ። ለለትዐጅብ እለ ደውለት እለ እብ ክሉ እንክረ እብ ዓሲመት ኢጣልየ ላተ መዲነት ሮመ ለትከለበት ተ። እበማንመ ዐጃይብቱ ደልወት ካምለት ቀበት ሐቴ መዲነት። ቫቲካን ምግብ አው መርከዝ ናይ ካቶሊክ ከናይስ ተ። ክምሰልሁመ መንዘል ናይለ ዐቤት ከኒሰት ዲብ ዐለም (St. Peter’s Basilica) እት ገብእ፡ እለ ከኒሰት እለ ምህም ላቱ ፈን እቡ ለዳሌት ተ።

ደውለት ቫቲካን እተየ ምን ተበረዓት ናይለ ዝያድ 1 ቢልዮን ለገበአ እት ክፈል እዲነ ለህለው አንፋር ሮማን ካቶሊክ ቼርች ለመጽእ ቱ። ለተርፈ እተይ እቅትሳድ ናይ እለ ደውለት እለ ህዬ ምን ዝቤ ቴምፐር (postage stamps) ሰያሐት ክምሰልሁመ ምን መታሕፍ ለልትረከብ ቱ።

ብዝሐ ሰካን ቫቲካን ሐድ ዎሮ አልፍ ሌጠ በጽሕ። እሊመ ዐጃይብ ቱ ደውለት ብዝሐ ሸዕበ አክል እሊ!!!!

አማን ለኢመስል አማን

እሊ ለተሌ ሐቃይቅ፡ ምስልነ ውላድ አዳም እት ሀሌ፡ ወዲብ እንርእዩ፡ አማን ክም ቱ ይእንደሌ። ከገሌ ምኑ እሊ ተሌ ቱ፦

- አጥበዮት፡ ለግርዝ እት እሙ ጀርምስ ክም ለሓልፍ ወዴ። ለእም ህዬ፡ እሊ ጀርምስ ምነ እሉ ተአጠቤ ለህሌት ጅናህ ክም መጽአየ፡ ድድ አንፉስ (ኣንቲቦዲስ) ተአዳሌ። እሊ አንቲቦዲስ ላኪን ሐሬ እግለ ጅናህ ምን ሕማም ለዳፌዕ እሉ ቱ። ሰበት እሊ፡ ጅነ ጀርምስ እንዴ ሀበ፡ ከእግሉ ደወ ገብእ እሉ በሀለት ቱ።
- መኪነት ዶል ትትዛቤ፡ ሕብር ፍደት ለበ መኪነት ንሰእ፡ ሰበቡ ህዬ፡ ለሕብር እት ገበይ ምን ረዩም ለልትረሔ ሰበት ቱ፡ ብቆት እግል ኢትሳድፈከ ለሰዴከ ሕብር ቱ።
- አንስ ዕጹፍ ናይ ሰብ መጺጸት ትትሰመዐን። ላኪን መጺጸት ለልክህለ ህዬ ህተን ተን።
- ቡምስላንግ ለልብህል ጅንስ አርዌ ነክሼከ ምን ገብእ፡ እብ ኩሉ መጣርቅ ገሮብከ ደም ልትከዔ ምንከ (እብ ኣንፍ፡ እዘን፡ አፍ ወለመሰሉ)።
- እብ ዕን ቃኑን ብሪጣንየ፡ ዐምሳት እት ክል አካን እግል ቲሺን ሰሞሕ እግላ ቱ።
- ጨቅጥ ሑድ ብእትከ ምን ገብእ ሓጃት ብዙሕ እግል ትፍቀድ ሰዴከ፡ ጨቅጥ ብዞሕ ላኪን ዛክረትከ ጠምስ።
- ዕንታት ኣደሚ ምን ወክድ ተውሊደቱ አሮት ቀያስ ቱ፡ ላኪን ኣንፍ ወእዘን ዐቦት ኢለአትካርሞ።
- ከሊማት ለአለቡ ነሺድ ወጠን ህዬ፡ ናይ ሰፐይን ነሺድ ወጠን ቱ።
- ጫጮተት ለነክሸተከ ዲበ አካነት ረሰተከ ምን ገብእ፡ ቀረፍ በናነ ዶል ትብህሸ ዲበ፡ ለረ’ሰት ትበጥር ምንከ።
- እት እንሰክር ለኢነሃጥሽ እቡ ሰበብ፡ ለናይ ሃጠሾት ዐሰባት (ነርቭስ) እት ዕርፍ ሰበት ህለው ቱ።
- እት እዲነ እምበል መዐር፡ ኩሎም እግል ንንበር ለልአትሐዙነ ቅዝኣት ለእብተ ነብረ አለቡ። መዐር መዓድን፡ ቪታሚን፡ ኢንዛይምስ፡ ማይ ውብዕዳም ቅዛኣት ከምክም።
- ኣንፍከ ሐቆ ጸበጥከ እግል ተሐምሕም ኢትቀድር።
- ብቀለት አናናስ፡ ሐቴ ፍሬተት እንዴ ኢትገብእ፡ ሕበርበሮ ናይ ፍሬ ብዙሕ ተ።
- አራንሾኒ፡ ምን ፍሬ አራንሺ ለትወረሰ ሕብር ቱ።
- አክረሾት ለሰብበ ከባደት ገሮብ፡ ክል ሰነት እግል ክጡጥ ጥያራት ናይ 275 ሚልዮን ዶላር ከሳር ትሰብብ ዲቡ ህሌት።
- ዕንቦበ አው ፈርያት ብቅል፡ ሙሲቀት ሰምዐው ምን ገብእ ዝያት ለዐቡ።

ርክን ስወር

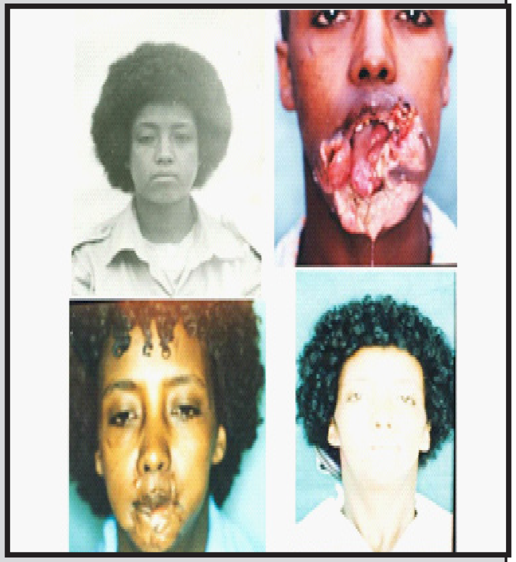

ዲብ ሰውረት ኤረትርየ ወእብ ፍንቱይ ጀብሀት ሸዕብየት ለኢትደገመ ታሪክ ምን ኢገብእ ለኢገብአ ላተ ሰሓ ሑድ ቱ። እብ ፍንቱይ እት መጃል ሕክምነ ረኤነ ምንገብእ፡ እብ ርሳስ ወጅሌል ገሮቦም ለተሀተኩ፡ ዓጭሞታቶም ለደቀቀ፡ አነክኮም ለተሀጭሀጨ አንያቦም ለትከፍከፈ፡ አምዓይቶም ለትመንከለ ውብዕድ እብ ፈድል መሰባል ወሰሙድ ሐካይምነ ክምሰል በለሊት እንዴ ትራቀዐው ወትሳፈው እት ዳይመት ሓለቶም ለአቅበለው። ሕዳም ኢኮን። ሐቴ ምነ ሰቡላም ሐካይም ህዬ ዶክተረት ላይኔሽ ገብረሂወት ተ። እብ ዕንታትከ እግል ትርአዩ ለለሸዐልል ጅረሕ እብ ሰብር ወብሰር እንዴ ሰፈት ለሓፄቶም ምናድሊን ሕዳም ኢኮን። እሊ እት ሱረት እንርእዩ ለህሌነ ጅሩሕ ህዬ ምናድል ኣማንኤል ጎይትኦም (ወዲ ላይኔሽ) ልትበህል። ህቱ እት ሰነት 1983 መደት ሰቱር ወራር እት ጀብሀት ሐልሐል አፍሁ ትዘበጠ፡ ሰር ገጹ ትገረበ ወአንያቡ እብ ርሳሰት ዶሸከ እንዴ ተሐከከ ተርፈ። ላኪን እብ ፈድል ናይለ ሰብልት ዶክቶረት ላይኔሽ ክምሰል ግራብ ዲብ ልትራቀዕ ወልዳበል ክተፍ ወዓጭሞታት ምን ብዕድ ገሮቡ እንዴ ነስአት ዲብ ተትላጥእ ዲቡ ህዬ ዲብለ ዳይመት ሓለቱ ምንመ ኢልትበህል አዳም አምሰለቱ። አማንኤል ህዬ እብ ፈድለ ገብአ እሉ መርዒት ወሰራይ እንዴ ሐየ ምን ሐዲስ ዲብለ ገብእ ለዐለ ንዳል ተሕረር ሻረከ ወክምሰል አዳሙ ሕርየት አምጸአ።

ምናድለት ሳበ መሓሪ ዲብ ሰነት 1988 ዲብ ጀብሀት ከረን ባካት ጸባብ ትጅረሐት፡ ህታመ ክምሰል አማንኤል ምዝባጠ ዲብ አፋሀ ዐለ። ገሌ ምን ክፋል ንሳለ ከናፍረ ወነከከ ህዬ ክሉ ምስል ሀጨምጨመት እንዴ ገብአ ትጀልጀዐ። ምናድለት ሳባመ ክምሰል ወዲ ላይኔሽ ዐሬርብ እንዴ ጌሰት እብ ፈድል ረቢ ወሐኪመት ላይኔሽ ለናቅስ ዐለ ክተፈ ዲብ ልትራቀዕ ወለክፍኩፍ ዐለ አንያበ ዲብ ልትሳቀቅ እተ ህታመ እኪተ ለትዳግም እተ ደረጀት በጽሐት።

አማንኤል ወሳበ ክልኢቶም መዛብጦም ለህይ ከምን ለህይ ለልትኬለም ምንመ ዐለ እብ ፈድል ሕክምነ እንዴ ትሳረው ወተዓፈው። እኪቶም እግል ልዳግሞ ወዲብለ አተላለ ወራታት ወጠን እብ እዴ ዛይደት ሻረከው። መሻረከቶም እት ወጠን ሌጠ እንዴ ኢትገብእ፡ ክልኢቶም እንዴ ተሃደው አብ ወእም ናይለ ክምሰል ዌርሰቶም ካባሞም ለህለው ውላዶም እግል ልግበአ ቀድረው።